

OTSUS

22.11.2017 nr 9-3/2017-010

OÜ Kose Vesi veeteenuse hinna kooskõlastamine

1. Haldusmenetluse alustamine

11.10.2017 registreeriti Konkurentsiametis OÜ Kose Vesi (edaspidi KV) taotlus veeteenuse hinna kooskõlastamiseks koos selle aluseks oleva dokumentatsiooniga (edaspidi Hinnataotlus).

Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seaduse¹ (edaspidi ÜVVKS) § 14² lg 1 kohaselt, kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 inimekvivalenti (edaspidi ie) või enam, koostab ta veeteenuse hinna ettepaneku ning esitab selle enne veeteenuse hinna kehtestamist koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

ÜVVKS § 14² lg 2 järgi, kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on alla 2000 ie või väljaspool reoveekogumisala, esitab ta hinnataotluse ÜVVKS § 14² lg 1 sätestatud alustel ja korras kooskõlastamiseks valla- või linnavalitsusele, kes kontrollib hinnataotluse vastavust ÜVVKS-ile ja selle alusel kehtestatud kohaliku omavalitsuse õigusaktidele, sealhulgas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

ÜVVKS § 14 lg 6 tulenevalt võib vee-ettevõtja, kes osutab veeteenust mitmel erineval reoveekogumisalal, kõigi piirkondade osas kehtestada ühise veeteenuse hinna, arvestades ÜVVKS § 14 lg 2 nimetatud summaarseid vee-ettevõtja kulusid.

ÜVVKS § 14¹ lg 3 sätestab, et kui vee-ettevõtja osutab ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenust nii üle kui ka alla 2000 ie suuruse reostuskoormusega reoveekogumisalal, kuid soovib hinnataotluse alusel kehtestada nende piirkondade jaoks ühesuuruse veeteenuse hinna summaarsete kulutuste alusel, esitab ta kõiki reoveekogumisalasid hõlmava hinnataotluse kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

Hinnataotluse kohaselt osutab KV veeteenust Kose vallas järgmistes piirkondades ja reoveekogumisaladel²:

Piirkond	Reovee-kogumisala	Registrikood	Reostus-koormus (ie-d)
Kose alevik	Kose	RKA0370050	2475
Kose-Uuemõisa alevik	Kose-Uuemõisa	RKA0370049	1000

¹<https://www.riigiteataja.ee/akt/105072013006>

²<http://register.keskkonnainfo.ee/envreg/main?list=KOGA&mount=view#HTTTPMyhVYjCKbojZxeF7Y uSq8LpjiXQxha>

Ravila alevik	Ravila	RKA0370046	500
Oru küla	Oru	RKA0370048	400
Vardja küla	Vardja	RKA0370045	300
Palvere küla	Palvere	RKA0370047	200
Karla ja Kuivajõe küla	Kuivajõe	RKA0370582	200

Vastavalt eelpooltoodule olid KV-1 alljärgnevad võimalused veeteenuse hinna kehtestamiseks:

- 1) Ühine hind kogu tegevuspiirkonnas kõikidel reoveekogumisaladel summaarsete kulutuste alusel ning vee-ettevõtja esitab hinnataotluse kooskõlastamiseks Konkurentsiametile (ÜVVKS § 14¹ lg 3, ÜVVKS § 14 lg 6);
- 2) Erinevad hinnad erinevatel reoveekogumisaladel, kusjuures reoveekogumisalal „Kose“ hinna kehtestamiseks esitab vee-ettevõtja hinnataotluse kooskõlastamiseks Konkurentsiametile (ÜVVKS § 14² lg 1) ja ülejäänud reoveekogumisaladel hinna kehtestamiseks esitab vee-ettevõtja hinnataotlused kooskõlastamiseks kohalikele omavalitsustele (ÜVVKS § 14² lg 2).

ÜVVKS § 14 lg 6 ja ÜVVKS § 14¹ lg 3 lähtuvalt soovis KV kooskõlastada ühise veeteenuse hinna kõikide reoveekogumisalade summaarsete kulude alusel.

ÜVVKS § 14 lg 1 kohaselt võib veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest võtta alljärgnevaid tasusid (edaspidi veeteenuse hind):

- 1) tasu võetud vee eest;
- 2) tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 3) tasu sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 4) abonenttasu.

ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamine ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

ÜVVKS § 14² lg 1 tulenevalt peab Hinnataotluse aluseks olev dokumentatsioon Konkurentsiametil võimaldama kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 5 lg 1 tulenevalt on Konkurentsiametil õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. HMS § 5 lg 1 tulenevalt on Konkurentsiamet välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormid (edaspidi Küsimustik) Exceli tabelite kujul: „Detailne küsimustik vee-ettevõtjatele“ ja

„Lihtsustatud küsimustik vee-ettevõtjatele“³. Küsimustikud on välja töötatud konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 18¹; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3 ja ÜVVKS § 14 lg 1, 2 lähtuvalt ning täidetult sisaldavad andmeid, mis vastavalt ÜVVKS § 14² lg 1 võimaldavad Konkurentsiametil kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust. Küsimustike täitmisel on võimalik juhendada Konkurentsiameti poolt välja töötatud ja koduleheküljel avaldatud „Hinnataotluse esitamise juhendist“⁴.

ÜVVKS § 14 lg 9 lähtuvalt töötab Konkurentsiamet välja juhendi „Veeteenuse hinna arvutamise soovituslikud põhimõtted“ (edaspidi Juhend) ning avaldas selle oma koduleheküljel⁵. Juhendi välja töötamisel on arvestatud ÜVVKS § 14, 14¹, 14² sätetega, millest lähtuvalt kujuneb veeteenuse hind vee-ettevõtja põhjendatud kulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse jagamisel müügiühikuga (Juhendi p-d 7.3; 7.5; 7.6), s.t kulupõhiselt. Juhend on hinnataotluse kooskõlastamise käigus halduseeskirjana Konkurentsiametile abistavaks vahendiks ning on Konkurentsiametile siduv. Juhendi eesmärk on sõnastada meetodilised alused, millest Konkurentsiamet lähtub talle ÜVVKS alusel pandud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena. Juhendit kohaldades järgitakse võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet. Juhendis kasutatud põhimõtted on kooskõlas ÜVVKS § 16 lõigete 9 ja 10 alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kehtestatud määrusega „Veeteenuse ajutise hinna kehtestamise kord ja tingimused“⁶ (edaspidi Vee Määrus). Vee Määrust rakendatakse ÜVVKS § 16 lg 9 alusel ajutise veeteenuse hinna kehtestamisel juhul, kui vee-ettevõtja osutab veeteenust hinnaga, mis ei vasta ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatule ning vee-ettevõtja on jätnud täitmata Konkurentsiameti ettekirjutuse.

ÜVVKS § 14² lg 7 kohaselt peab vee-ettevõtja Konkurentsiametil lubama käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmisel kontrollida oma raamatupidamist, põhjendama veeteenuse hinna moodustamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta vajalikke selgitusi.

ÜVVKS § 14² lg 9 kohaselt on Konkurentsiametil ja kohalikul omavalitsusel õigus nõuda vee-ettevõtjalt ja vee-ettevõtjaga seotud füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt ning nende esindajatelt, samuti riigiasutustelt ja nende ametiisikutelt lisaandmeid, kui ÜVVKS-s sätestatud ülesannete täitmiseks vajalikud andmed ei ole avalikult kättesaadavad.

ÜVVKS § 14² lg 4 kohaselt tehakse hinnataotluse kooskõlastamise otsus 30 päeva jooksul **nõuetekohase taotluse saamisest arvates**. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet või kohalik omavalitsus pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades tähtaja pikendamisest taotluse esitajale enne esialgse tähtaja möödumist.

ÜVVKS § 14² lg 11 kohaselt peatub hinnataotluse menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks.

³ Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Reguleerimisvahendid/ Vesi/ Hinnaregulatsioon/ Hinnataotluse vormid.

⁴ Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Reguleerimisvahendid/ Vesi/ Hinnaregulatsioon/ Hinna kooskõlastamise meetodid ja juhendid

⁵ Juhend on avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Reguleerimisvahendid/ Vesi/ Hinnaregulatsioon/ Hinna kooskõlastamise meetodid ja juhendid. Juhendit rakendatakse veeteenuse hindade kooskõlastamisel sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi Konkurentsiameti regulatsiooni alla kuuluvate vee-ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade kooskõlastamisel ebavõrdse kohtlemise vältimiseks. Nimetatud juhendit võivad kasutada ka kohalikud omavalitsused veeteenuse hindade kooskõlastamisel.

⁶ <https://www.riigiteataja.ee/akt/105112010005>

2. Menetlusosaline

KV on kantud äriregistrisse 23.12.2001 registrikoodiga 10917886 ja asukohaga Põllu tn 14, Kose alevik, Kose vald, Harju maakond, 75101. Ettevõtte aktsiakapitali suuruseks on 503,4 tuh €. KV juhatuse liikmed on otsuse koostamise hetkel Margus Proos ja Rein Tamm. KV majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril. KV tegevusalaks on äriregistri kohaselt veekogumine, -töötus ja –varustus ning kanalisatsioon ja heitveekäitlus. Lisaks tegeleb ettevõtja soojuse tootmise ja varustamisega, kütte-, ventilatsiooni- ja kliimaseadmete ning veotorustiku ja sanitaarseadmete paigaldusega ja kaeve- ning mullatöödega. KV on Eesti Vee-ettevõtete Liidu liige.

3. Menetluse käik

11.10.2017 registreeriti Konkurentsiametis KV Hinnataotlus veeteenuse hinna kooskõlastamiseks.

Kuna esitatud Hinnataotlus oli puudustega HMS § 15 lg 2 mõttes, ei olnud Konkurentsiametil võimalik alustada Hinnataotluse sisulist menetlemist. 16.10.2017 saatis Konkurentsiamet KV-le e-kirja Hinnataotluses esinevate puuduste (arvuline informatsioon ühe ja sama kulu/-de kohta ei ühtinud erinevatel töölehtedel, s.t koond ja detailne info kulust erines) kõrvaldamiseks.

17.10.2017 saatis KV Konkurentsiametile parandatud Hinnataotluse, millest oli kõrvaldanud Konkurentsiameti poolt viidatud puudused.

ÜVVKS § 14² lg 4 tulenevalt tehakse Hinnataotluse kooskõlastamise otsus pärast nõuetekohase taotluse saamist. HMS § 35 lg 4 mõttest lähtuvalt on tähtaja kulgemise arvutamisel määravaks dokumendi registreerimise hetk ehk nõuetekohase taotluse registreerimise päev. HMS § 33 lg 2 alusel algab tähtaeg järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva või sündmuse saabumist, mis on määravaks tähtaja kulgemisel. Seega ÜVVKS § 14² lg 4, HMS § 33 lg 2 ja HMS 35 lg 4 koosmõjust tulenevalt algab Hinnataotluse menetlemise tähtaja kulgemine nõuetekohase taotluse registreerimisele järgnevast päevast. Konkurentsiamet luges KV 17.10.2017 registreeritud Hinnataotluse nõuetekohaseks ja alustas taotluse sisulist menetlemist alates **18.10.2017**.

31.10.2017 toimus Konkurentsiameti ja KV vahel kohtumine, mille käigus arutati veeteenuse hinnakujunduse aluseks olevaid asjaolusid ning kuulati ettevõtja selgitusi ja põhjendusi prognoositud müügiimahtude, erinevate kulude ja investeeringute kohta.

Tulenevalt 31.10.2017 toimunud kohtumisest, saatis Konkurentsiamet samal päevale KV-le kokkuvõtte koosolekul arutatust, s.h informatsiooni, mida KV-l tuleb täiendavalt esitada (suurettevõtja müügiimahu prognoos ja investeeringute täpsustamine).

02.11.2017 esitas KV Konkurentsiametile täiendavad andmed (suurettevõtja müügiimahu prognoosid, regulatsiooniperioodi investeeringud) ning 31.10.2017 koosolekul arutatust tulenevalt korrigeeritud Hinnataotluse.

02.11.2017 saatis Konkurentsiamet Kose Vallavalitsusele järelepärimise arvamuse saamiseks KV Hinnataotluses kajastatud investeeringute vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 10.

15.11.2017 edastas Kose Vallavalitsus Konkurentsiametile vastuse, mille kohaselt on KV Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavuses Kose valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavaga.

Ajavahemikul 02 - 16.11.2017 toimus Konkurentsiameti ja KV esindajate vahel telefonitsi ning

emaili teel arutelud veeteenuse hinnakomponentide teemal. Perioodil 02 - 16.11.2017 aset leidnud arutelust lähtuvalt esitas KV 21.11.2017 Konkurentsiametile korrigeeritud Hinnataotluse, milles täpsustas veeteenuse hinda lülitatud kulude, põhivara ja tulukuse prognoose.

ÜVVKS § 14² lg 11 lähtuvalt peatus Hinnataotluse menetlemise tähtaeg perioodil 03.11.2017 – 15.11.2017 (kokku 13 päeva), sest puudus kohaliku omavalitsuse arvamus Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

Konkurentsiameti koduleheküljel avalikustatud „Hinnataotluse esitamise juhendi“⁷ p 4.1 näeb ette, et kui ettevõtja esitab veeteenuse hinna kooskõlastamiseks II poolaastal (01.07–31.12), täidetakse Küsimustiku veerg „majandusaasta 3“ jooksva aasta andmetega ning hinnataotlust menetletakse järgneva aasta andmete alusel. Tulenevalt asjaolust, et KV esitas Hinnataotluse 11.10.2017 ehk 2017. a II poolaastal, teostas Konkurentsiamet veeteenuse hinna analüüsi **2018. a 12 kuu andmete ehk regulatsiooniperioodi andmete alusel**.

Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks veeteenuse hinna arvutamisel (Juhendi punkt 2.12). 12-kuuline periood on võetud hindade arvutamise aluseks selleks, et Konkurentsiametil oleks võimalik kontrollida ettevõtte poolt esitatud andmete õigsust (Konkurentsiametil on võimalik kontrollida Äriregistri teabesüsteemist⁸ ettevõtja majandusaasta aruandeid, s.t 12 kuu andmeid ning hinnata selle põhjal muuhulgas vee-ettevõtja poolt koostatud prognooside ning seeläbi ka veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevate kulude, kapitalikulu ja tulukuse õigsust). 12-kuuline periood **ei tähenda samas** aga seda, et veeteenuse hinnad **peaksid kehtima 12 kuud**. 12 kuu prognoositavad kulud on hinna arvutamise aluseks. Kui ettevõtja leiab, et kooskõlastuse aluseks olnud kulud, kapitalikulu ja tulukus ei taga enam ÜVVKS § 14 lg 2 loetletut, siis võib ta tulla uuesti hinda kooskõlastama järgneva 12 kuu andmete alusel.

02.11.2017 KV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind kujuneb alljärgnevas tabelis (vt Tabel 1) kajastatud KV poolt esitatud tegevuskuludest, kapitalikulust ja tulukusest ning müügimahtudest (võetud vee ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht) tulenevalt.

Tabel 1 KV veeteenuse hinna komponendid

Rida	Hinnakomponendid	Ühik	Summa
1	Tegevuskulud	tuh €	237,0
2	Mittekontrollitavad kulud	tuh €	15,7
3	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	11,3
4	Saastetasu	tuh €	4,4
5	Kontrollitavad kulud	tuh €	221,3
6	Elektrienergia kulu	tuh €	42,4
7	Muud tegevuskulud, s.h tööjõukulud	tuh €	178,9
8	Kapitalikulu	tuh €	65,0
9	Tulukus	tuh €	100,6
10	Kokku müügitulu	tuh €	402,6
11	Võetud vee müügimaht	tuh m ³	116,2
12	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht	tuh m ³	107,5
13	Müügimaht kokku	tuh m³	223,7

Konkurentsiamet teostab analüüsi KV ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenuse osutamise

⁷ <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=18324>

⁸ <https://ariregister.rik.ee/>

KV veemajandusega seotud kulud on võrreldes 2012.a-ga osaliselt tõusnud ja osaliselt langenud, kuid kogukulubaas ei ole suurenenud. Veeteenuse hinnatõusu peamiseks põhjuseks on KV tegevuspiirkonna võetud vee ja reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimahtude langus võrreldes 2012.a-ga, mis tingib hinnaühiku kasvu (ettevõtja veeteenuse kulud ja tulukus jaotatuna veeteenuse müüginahule).

ÜVVKS § 14 lg 3 mõttest⁹ lähtuvalt kooskõlastab Konkurentsiamet tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest reoveele, mis ei ületa kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud maksimaalseid reoainete sisaldusi (ehk maksimaalset lubatud piirväärtust) või vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise lepinguga kehtestatud maksimaalseid reoainete sisaldusi või ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete maksimaalseid piirväärtusi. Vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise lepingutes maksimaalsete reoainete sisalduste mittekokkuleppimisel või olukorras, kus ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete maksimaalseid piirväärtused rikuksid reoveepuhasti töörežiimi on oluline, et ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtused oleksid määratletud kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatavas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas (ÜVVKS § 8 lg 4 p 2), kuivõrd ÜVVKS § 10 lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu. ÜVVKS § 8 lg 6 järgi on vee-ettevõtja kohustatud vastu võtma kliendilt reovett, mille reoainete kontsentratsioonid ei ületa ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga kehtestatud piirväärtusi või mis ei kahjusta ühisveevärki ja -kanalisatsiooni ning ei põhjusta puhastusprotsessi häireid.

ÜVVKS § 8 lg 4 lähtuvalt on ühiskanalisatsiooni juhitava reovee reostusnäitajate piirväärtused kehtestatud Kose valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise ning nendega liitumise eeskirja¹⁰ punktis 10.4.3 alljärgnevalt (vt Tabel 3);

Tabel 3 KV tegevuspiirkonna reostusnäitajate piirväärtused

Heitvee reostusnäitajad	Ühik	Lubatud piirväärtus	Maksimaalne lubatud piirväärtus ehk maksimaalne reoainete sisaldus (ÜVVKS § 14 lg 3)
Hõljuvained (HA)	mg/l	500	2000
Biokeemiline hapnikutarve (BHT ₇)	mg/l	375	1500
Keemiline hapnikutarve (KHT)	mg/l	750	2500
Vesinikioonide min sisaldus	pH ühik	6,5	5,0
Vesinikioonide max sisaldus	pH ühik	8,5	11,5
Temperatuur	°C	40	80

⁹ ÜVVKS § 14 lg 3 kolmanda lause kohaselt võib **lisaks veeteenuse hinnale** kehtestada **ülenormatiivse reostuse tasu**. Ülenormatiivse reostuse tasu ei kuulu kooskõlastamisele Konkurentsiametiga, kuna nimetatud tasu näol on tegemist vee-ettevõtja kliendile esitatava **rahalise nõudega**, mis on seotud reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanalisatsioonisüsteemi korrastamisega (vt ÜVVKS-i juurde kuuluv seletuskiri I lugemise teksti juurde ÜVVKS § 14 lg 3 kohta - „Seletuskiri monopolide ohjeldamise seaduse eelnõu (597SE) esimeseks lugemiseks esitatud muudetud tekstile“; <http://www.riigikogu.ee/?page=eelnou&op=ems2&emshelp=true&eid=790420&u=20131212113731>; lk 9 esimese lõigu kaks viimast lauset). Rahalise nõude kahjude suuruse saab kindlaks määrata vaid vee-ettevõtja ise, kuna kahjud on seotud konkreetse ülereostuse tagajärjel tekkinud kuludega seoses reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanalisatsioonisüsteemi korrastamisega, mistõttu ei kuulu ülenormatiivse reostuse tasu Konkurentsiametiga kooskõlastamisele.

¹⁰ <https://www.riigiteataja.ee/aktiis/4291/0201/3072/M-47%20Lisa%20nr%201.pdf#>

Naftasaadused	mg/l	5,5	22,0
Rasvad	mg/l	50	300
Üldfosfor (P)	mg/l	15	28,5
Üldlämmastik (N)	mg/l	125	225
Pindaktiivsed ained	mg/l	44	176
Ühealuselised fenoolid	mg/l	2,9	11,6

Eeltoodust tulenevalt kehtib Konkurentsiameti kooskõlastatav veeteenuse hind KV tegevuspiirkonnas klientidele, kelle poolt ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee kontsentratsioon ei ületa tabelis kajastatud maksimaalset reoainete sisaldust (vt Tabel 3 veerg „Maksimaalne lubatud piirväärtus ehk maksimaalne reoainete sisaldus“).

Järgnevas tabelis (vt Tabel 4) on kajastatud KV ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni süsteemi iseloomustavad üldised näitajad aastatel 2014-2018.

Tabel 4 KV üldiseloomustus

Rida	ÜLDANDMED	ühik	2014	2015	2016	2017	2018
1	Veetöötlusjaamade arv	tk	9	9	9	9	9
2	Puurkaevude arv	tk	12	12	12	12	12
3	Veepumplate arv	tk	11	11	11	11	11
4	Reoveepuhastite arv	tk	8	8	8	7	7
5	Reoveepumplate arv	tk	29	32	32	33	33
6	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	31,3	31,3	31,6	33,3	33,3
7	s.h uued ja rekonstrueeritud	km	24,7	28,7	28,9	32,6	32,6
8	Ühiskanalisatsiooni torustike pikkus	km	36,1	37,7	38,1	44,1	44,1
9	s.h uued ja rekonstrueeritud	km	25,0	29,3	29,7	37,1	37,1
10	Veevaldkonna töötajate arv	in	7,0	7,1	7,4	7,4	7,3

KV ammutab vett ning juhib heitvett suublatesse vastavalt vee erikasutusloale nr L.VV/328933. Nimetatud vee erikasutusluba on väljastatud KV-le põhjavee võtuks üle 5 m³ ööpäevas ordoviitsiumi ning ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihi ja reovee puhastamiseks ning heitvee juhtimiseks suublatesse Kose vallas.

KV tegevuspiirkonnas planeeritakse 2018.a-l jätkuvalt ammutada vett 12-st puurkaevust, mis puhastatakse 9-s veetöötlusjaamas, samuti opereerib KV jätkuvalt 11 veepumplaga (vt Tabel 4 rida 1,2,3 veerg 2018). Kasutusel saab 2018.a-l olema 7 reoveepuhastit ja 33 reoveepumplat (vt Tabel 4 rida 4,5 veerg 2018).

Ühisveevärgi torustike pikkus on kasvanud 2014.a-l 31,3 km-lt 2017.a-ks 33,3 km-ni, ning planeeritakse samaks, ehk 33,3 km ka 2018.a-l (vt Tabel 4 rida 6). Ühiskanalisatsiooni torustike pikkus on kasvanud 2014.a 36,1 km-lt 2017.a-ks 44,1 km-ni ning planeeritakse samaks ka 2018.a-l ehk 44,1 km (vt Tabel 4 rida 8). Veemajandusprojektide „Kose valla Kose-Uuemõisa aleviku ühisveevärgi- ja kanalisatsioonitorustike ning rajatiste rekonstrueerimise I etapi osa A, 2014“ ja „Kose-Uuemõisa aleviku ÜVK rekonstrueerimine ja rajamine II etapp, 2016“ (edaspidi Veemajandusprojektid) käigus rajati aastatel 2014 – 2017 uusi ja rekonstrueeriti vanu Kose-Uuemõisa aleviku ühisveevärgi ja –kanalisatsioonitorustikke (vt Tabel 4 rida 7 ja 8) ning rajatisi, s.h suleti Kose-Uuemõisa puhasti ning ehitati ümber piirkonna reovee ärajuhtimise süsteem suunates piirkonna reovesi Kose aleviku puhastisse.

2018.a-l on KV planeerinud veevaldkonna keskmiseks töötajate arvuks 7,3 (vt Tabel 4 rida 10 veerg 2018).

5. Müüginahud ja veekadu

5.1. Müüginahud

Müüginahule hinnangu andmine on oluline, kuna veeteenuse hind saadakse vastava veeteenuse lubatud müügitulu jagamisel müüginahuga. Mida väiksem on müüginah, seda suuremaks kujuneb veeteenuse hind.

Kaalutlusi, kas ettevõtja poolt esitatud ning veeteenuse hinna kujunemise aluseks olevad müüginahud on põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi punktile 4.1, millest lähtuvalt kasutatakse müüginahu analüüsimisel alljärgnevaid meetodeid:

- 1) müüginahu dünaamika (sh eelmiste perioodide müüginahud, majandusprognosid, pikaajalises arengukavas prognoositav veetarbimine, jm näitajad);
- 2) tarbijate arvu dünaamika ja prognoos.

5.1.1. Võetud vee müüginah

KV poolt Hinnataotluses prognoositud võetud vee müüginah 116,2 tuh m³

KV on prognoosinud 2018.a-l võetud vee müüginahuks 116,2 tuh m³.

Konkurentsiameti seisukoht võetud vee müüginahu 116,2 tuh m³ kohta

Konkurentsiamet koostas tabeli (vt Tabel 5) ettevõtja poolt esitatud andmete alusel, kus on kajastatud võetud vee tarbijate arv ja müüginahud KV tegevuspiirkonnas aastatel 2014 – 2018.

Tabel 5 Võetud vee müüginahud

	VÕETUD VEE MÜÜGINAHUD	ühik	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Tarbijatele müüdüd vee mah	tuh m ³	116,4	122,4	121,3	116,2	116,2
2.	<i>muutus võrreldes eelneva aastaga</i>	%		5,2	-0,9	-4,2	0,0
3.	Abonentide arv	tk	492	512	526	533	533
4.	<i>muutus võrreldes eelneva aastaga</i>	tk		20	14	7	0
5.	Abonendi aasta keskmine võetud vee teenuse tarbimine	m ³ /abonent	237	239	231	218	218
6.	<i>muutus võrreldes eelneva aastaga</i>	%		1,1	-3,5	-5,5	0,0
7.	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	31,3	31,3	31,6	33,3	33,3
8.	<i>muutus võrreldes eelneva aastaga</i>	km		0,0	0,8	5,4	0,0

Tabelist nähtub, et 2014.a-l oli KV tegevuspiirkonna võetud vee müüginah 116,4 tuh m³-t, 2015.a-l tõusis müüginah 122,4 tuh m³-ni ja jäi hinnanguliselt samasse suurusjärku ka 2016.a-l, ehk tasemele 121,3 tuh m³-t (vt Tabel 5, rida 1, veerud 2014 – 2016). 2017.a lõpuks prognoosib KV võetud vee müüginahuks 116,2 tuh m³-t ja samale tasemele ka regulatsiooniperioodi müüginahu, ehk 116,2 tuh m³-t 2018.a-l (vt Tabel 5, rida 1, veerud 2017 ja 2018). Ettevõtja prognoosis 2017 ja 2018 madalamat müüginahut võrreldes eelnevate aastatega tuginedes viimase 12 kuu (november 2016 – oktoober 2017 võetud vee müügitulu kokku 115,7 tuh m³-t) tegelikule müüginahule 115,7 tuh m³. KV hinnangul on müüginahu langus tingitud:

_____ müügitulu märkimisväärsest langusest 2017.a-l (tõendavad müügitulu andmed perioodi 2016 jaanuar - 2017 oktoober kohta), _____

- klientidele digitaalsete kaugloetavate veearvestite paigaldamisest 2016-2017.a-l, mis võimaldavad täpsemat müügitulu mõõtmist. Eeltoodu tõendamiseks on ettevõtja esitanud müügitulu langust (võrreldes eelnevate aastatega) kinnitavad tegelikud andmed erinevate kliendigruppide lõikes.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks 2018.a-ks prognoositud võetud vee müügi mahtu 116,2 tuhande m³-t, mis on koostatud viimase 12 kuu (november 2016 – oktoober 2017) tegelike andmete baasil kajastades [redacted] tarbimise langust ja uute veearvestite kasutuselevõtu mõjusid.

5.1.2. Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht

KV poolt Hinnataotluses prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht 107,5 tuhande m³

KV on prognoosinud 2018.a-l reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahuks 107,5 tuhande m³.

Konkurentsiameti seisukoht reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahu 107,5 tuhande m³ kohta

Konkurentsiamet koostas tabeli (vt Tabel 6) ettevõtja poolt esitatud andmete alusel, kus on kajastatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise tarbijate arv ja müügi mahud KV tegevuspiirkonnas aastatel 2014 – 2018.

Tabel 6 Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahud

	REOVEE MÜÜGIMAHUD	ühik	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Tarbijatele müüdüd reovee teenuse maht	tuh m ³	109,7	112,7	111,6	107,5	107,5
2.	<i>muutus võrreldes eelneva aastaga</i>	%		2,7	-1,0	-3,6	0,0
3.	Abonentide arv	tk	449	466	485	492	492
4.	<i>muutus võrreldes eelneva aastaga</i>	tk		17	19	7	0
5.	Abonendi aasta keskmine reovee teenuse tarbimine	m ³ /abonent	244	242	230	219	219
6.	<i>muutus võrreldes eelneva aastaga</i>	%		-1,0	-4,9	-5,0	0,0
7.	Ühiskanaliseerimise torustike pikkus	km	36,1	37,7	38,1	44,1	44,1
8.	<i>muutus võrreldes eelneva aastaga</i>	%		4,3	1,1	15,8	0,0

Tabelist nähtub, et 2014.a-l oli KV tegevuspiirkonna reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht 109,7 tuhande m³-t, 2015.a-l tõusis müügi maht 112,7 tuhande m³-ni ja jäi hinnanguliselt samasse suurusjärku ka 2016.a-l, ehk tasemele 111,6 tuhande m³-t (vt Tabel 6, rida 1, veerud 2014 – 2016). 2017.a lõpuks prognoosib KV reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahuks 107,5 tuhande m³-t ja samale tasemele ka regulatsiooniperioodi müügi mahule, ehk 107,5 tuhande m³-t 2018.a-l (vt Tabel 6, rida 1, veerud 2017 ja 2018). Ettevõtja prognoosis 2017 ja 2018 madalamat müügi mahtu võrreldes eelnevate aastatega tuginedes viimase 12 kuu (november 2016 – oktoober 2017 reovee müügi kogus kokku 107,6 tuhande m³-t) tegelikule müügi mahule 107,6 tuhande m³. KV hinnangul on müügi mahule langus tingitud:

- [redacted] müügi koguste märkimisväärsest langusest 2017.a-l (tõendavad müügi mahule andmed perioodi 2016 jaanuar - 2017 oktoober kohta), [redacted]

- klientidele digitaalsete kaugloetavate veearvestite paigaldamisest 2016-2017.a-tel, mis võimaldavad täpsemat müügi mahule mõõtmist. Eeltoodu tõendamiseks on ettevõtja esitanud müügi mahule langust (võrreldes eelnevate aastatega) kinnitavad tegelikud andmed erinevate kliendigruppide lõikes.

Veearvestite mõju reovee teenuse müügi mahule tuleneb sellest, et Kose valla ühisveevärgi ja –kanaliseerimise kasutamise ning nendega liitumise eeskirja¹¹ punkti 11.4.1 kohaselt

¹¹ <https://www.riigiteataja.ee/akti/isa/4291/0201/3072/M-47%20Lisa%20nr%201.pdf#>

võrdsustatakse üldjuhul ühiskanalisatsiooni ärajuhitava reovee kogus ühisveevärgist tarvitatud vee kogusega. Seega on põhjendatud veearvestite vahetustest tingitud müügimahtu vähenemist prognoosida ka reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse puhul.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks 2018.a-ks prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimahtu 107,5 tuh m³-t, mis on koostatud 2017.a tegelike andmete baasil kajastades [redacted] tarbimise langust ja uute veearvestite kasutuselevõtu mõjusid.

5.2. Veekadu

Veekadu leitakse ammutatud vee koguse, omatarbevee koguse ning müüdüd vee koguse vahena (ammutatud vee kogus lahutada omatarbevee kogus lahutada müüdüd vee kogus). Veekadu iseloomustab muuhulgas ka veetorustiku tehnilist seisundit. Sellesse kategooriasse kuuluvad veelekked ja veemõõtjate ebatäpsusest tulenevad vahed. Olulise tähtsusega veekao tekkimisel on ehitatud torustiku vanus, ehituskvaliteet ja materjal.

Omatarbevee hulka loeb Konkurentsiamet võetud vee kogust, mida kasutatakse vee-ettevõtja poolt kaasnevate hooldustööde läbiviimisel, samuti plaanilisi ja mitteplaanilisi veevõtte ühisveevärgist, mis on mõõdetavad ja mida ei lülitata veekao hulka. Omatarbevee hulka ei arvestata tuletõrjeks võetavat vett ega võetud vee kogust, mida vee-ettevõtja kasutab muuks otstarbeks (nt kontoriruumides). Omatarbevee mahtu ei arvestata müüdüd vee mahu hulka.

Veekaole hinnangu andmine on oluline, sest see mõjutab:

- 1) elektrienergia kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem kulub elektrienergiat vee pumpamiseks ja joogivee puhastamiseks);
- 2) kemikaalide kulu (mida väiksem on veekadu, seda väiksem on kemikaalide kulu, juhul kui vee töötlemisel kemikaale kasutatakse);
- 3) keskkonnatasude kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem tuleb maksta vee erikasutusõiguse tasu).

KV poolt Hinnataotluses prognoositud veekadu 2018.a-l 9,8 tuh m³ ehk 7,8% ammutatud veest ilma omatarbeveeta

KV on prognoosinud oma tegevuspiirkonnas veekaoks 2018.a-l 9,8 tuh m³ ehk 7,8% ammutatud veest ilma omatarbeveeta.

Konkurentsiameti seisukoht veekao 9,8 tuh m³ ehk 7,8% kohta

Ülevaate saamiseks omatarbevee ja veekadude muutuse kohta ajas, koostas Konkurentsiamet ettevõtja poolt esitatud andmete alusel alljärgneva tabeli (vt Tabel 7).

Tabel 7 Veekadu

Rida	Veekadu	ühik	2014	2015	2016	2017	2018
1	Ammutatud vesi	tuh m ³	130,4	125,8*	136,1	137,0	130,3
2	Omatarbe vesi	tuh m ³	4,3	4,3	4,3	4,5	4,3
3	omatarbevee osakaal ammutatud veest	%	3,3	3,5	3,2	3,3	3,3
4	Ammutatud vesi ilma omatarbeveeta	tuh m ³	126,1	121,4*	131,8	132,5	126,0
5	Võetud vee müügimaht	tuh m ³	116,4	122,4	121,3	116,2	116,2
6	Veekadu	tuh m ³	9,7	-1,0*	10,5	16,4	9,8
7	Veekao osakaal ammutatud veest ilma omatarbeveeta	%	7,7	-	7,9	12,3	7,8
8	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	31,3	31,3	31,6	33,3	33,3
9	s.h uute ja renoveeritud torustike pikkus	km	24,7	28,7	28,9	32,6	32,6
10	Uute ja renoveeritud torustike osakaal	%	79,0	91,6	91,7	97,9	97,9

*Aastal 2015 esinesid ebatäpsused ammutatud vee arvestamisel, mistõttu ei ole tabelis esitatud andmed

ammutatud vee, veekao ja veekao osakaalu osas usaldusväärsed ega vasta tegelikkusele. Vastavad lahtrid on tabelis 2015 aasta osas täidetud vaid arvutuslike näitajatega.

Kuna veekao hulka ei arvestata omatarbevett, siis annab Konkurentsiamet eraldi hinnangu ettevõtja poolt prognoositud omatarbevee kogusele.

Omatarbevee kogus: KV kasutab omatarbevett peamiselt veetöötusjaamades filtrite läbipesuks. Tabelist (vt Tabel 7 rida 2, veerud 2014 - 2016) nähtub, et KV omatarbevee maht on aastate lõikes püsinud stabiilselt ühel tasemel 4,3 tuh m³ aastas. Regulatsiooniperioodiks prognoosib KV omatarbevee mahu samuti 4,3 tuh m³, mis jääb samale tasemele eelnevatel täisaastatel 2014 – 2016 kujunenud omatarbevee mahuga (vt Tabel 7 rida 2). **Konkurentsiamet loeb põhjendatuks KV poolt 2018.a-ks prognoositud omatarbevee mahtu 4,3 tuh m³, mis jääb samale tasemele eelmise kolme täisaasta (2014 – 2016) omatarbevee tegeliku mahuga (4,3 tuh m³).**

Veekadu: KV prognoosib tegevuspiirkonna veekaoks regulatsiooniperioodil 9,8 tuh m³, mis on 7,8% ammutatud vee mahust ilma omatarbeveeta (vt Tabel 7 rida 6 ja 7 veerg 2018). Aastal 2014 kujunes KV tegevuspiirkonnas veekao osakaaluks 7,7% ja aastal 2016 7,9% ammutatud veest ilma omatarbeveeta (vt Tabel 7 rida 7 veerud 2014 ja 2016). Eeltoodust järeldub, et KV tegevuspiirkonna veekadu on püsinud eelnevatel aastatel stabiilselt ühel tasemel, mistõttu lähtub Konkurentsiamet veekaole hinnangu andmisel eelmiste aastate (2014 ja 2016) tegelike veekao osakaalude keskmisest näitajast, mis kujuneb 7,8% ammutatud vee mahust ilma omatarbeveeta $[(7,7 + 7,9) / 2 = 7,8\%]$; vt Tabel 7 rida 7 veerud 2014 ja 2016]. Kuna 2015.a kohta esitatud andmed ei ole ammutatud vee mahu osas täpsed ja seetõttu ei kujune õigeks ka nimetatud aasta kohta arvutatav veekao osakaal, ei arvestanud Konkurentsiamet nimetatud aasta andmeid keskmise veekao osakaalu arvutuses. **Võttes arvesse, et KV on prognoosinud 2018.a veekao osakaalu eelneva kahe täisaasta (2014 ja 2016) tegeliku keskmise veekao näitaja tasemele (7,8%), loeb Konkurentsiamet põhjendatuks KV poolt prognoositud veekao osakaalu 7,8% ammutatud vee mahust ilma omatarbeveeta ning seega veekao mahtu 9,8 tuh m³.**

6. Veeteenuse hinda lülitatavad tegevuskulud

ÜVVKS § 14 lg 2 ning sellest lähtuvalt Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ning punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus. Juhendi punkti 2.15 kohaselt on tegevuskulud hinda lülitatavad põhjendatud kulud, mis ei sisalda kapitalikulu ja finantskulu (finantskuludeks võivad olla kulud investeringutelt tütar- või sidusettevõttesse, kulud muudelt pikaajalistelt finantsinvesteringutelt, intressikulud, kahjum valuutakursi muutustest või kahjum lühiajalistelt finantsinvesteringutelt¹²). Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu Hinnataotluses esitatud tegevuskulude kohta.

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud tegevuskulud on ÜVVKS § 14 lg 2 alusel põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi p 4.2 kuni 4.8. Juhendi punktist 4.2 lähtuvalt jagunevad tegevuskulud alljärgnevalt:

- 1) mittekontrollitavad kulud, kusjuures Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu vee erikasutusõiguse tasule ning saastetasule;
- 2) kontrollitavad kulud, kusjuures Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu elektrienergia kulule ning muudele tegevuskuludele.

¹² <http://www.rmp.ee/raamatupidamine/rtj/>; RTJ 2 Lisa 2 Kasumiaruande kirjete selgitus

6.1. Mittekontrollitavad kulud

Juhendi punkti 4.4 kohaselt on mittekontrollitavad kulud need, mis ei ole mõjutatavad ettevõtja majandustegevuse kaudu, vaid sõltuvad täielikult ettevõtja-välistest teguritest (eelkõige seadusandlusest). KV-l on mittekontrollitavateks kuludeks vee erikasutusõiguse tasu ja saastetasu. Lisaks võib mittekontrollitava kuluna käsitleda riigilõivu ja maamaksu kulu, kuid kuna nende kulude osakaal KV tegevuskuludest on väga väike, siis analüüsib Konkurentsiamet KV riigilõivu ja maamaksu kulu koos muude tegevuskuludega.

Mittekontrollitavate kulude põhjendatuse hindamiseks on Konkurentsiamet vee-ettevõtjatele välja töötanud Küsimustiku töölehe „Tabel F. Keskkonnatasud“ ja töölehe „Tabel B. Kasumiaruanne“.

KV poolt prognoositud mittekontrollitavad kulud summas 15,7 tuh €

KV on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavaks vee erikasutusõiguse tasuks 11,3 tuh € ja saastetasuks 4,4 tuh €, kokku mittekontrollitavate kulude summaks 15,7 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht mittekontrollitavate kulude kohta

Järgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu KV poolt veeteenuse hinda lülitatavatele mittekontrollitavatele kuludele kulukomponentide lõikes.

6.1.1. Vee erikasutusõiguse tasu

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi KeTS) § 10 lg 1 kohaselt makstakse vee erikasutusõiguse tasu õiguse eest võtta veekogust või põhjaveekihi vett erikasutuse korras.

Vee erikasutusõiguse tasu kujuneb prognoositud ammutatud vee kogusele KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 (kehtib alates 01.01.2016) „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihi“¹³ lisas sätestatud vee erikasutusõiguse tasumäärade rakendamisel.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt võetakse vee erikasutusõiguse tasumäärad täielikult arvesse vee erikasutusõiguse tasu arvutamisel, küll aga peab ettevõtja põhjendama vee erikasutusõiguse määradega maksustatavaid vee koguseid.

KV poolt kooskõlastamiseks esitatud vee erikasutusõiguse tasu 11,3 tuh €

Hinnataotluse kohaselt soovib KV veeteenuse hinda lülitada vee erikasutusõiguse tasu summas 11,3 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht vee erikasutusõiguse tasu 11,3 tuh € osas

KV tegevuspiirkonnas ammutatud ja ammutatavad vee kogused aastatel 2014-2018 on esitatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 8).

Tabel 8 Ammutatud vesi

	AMMUTATUD VESI	ühik	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Ammutatud vee kogus kokku	tuh m ³	130,4	125,8	136,1	137,0	130,3
2.	<i>muutus</i>	%		-3,5	8,2	0,7	-4,9
3.	s.h ordoviitsiumi põhjaveekiht	tuh m ³	91,8	87,2	89,1	86,5	82,2
4.	s.h ordoviitsium-kambriumi põhjaveekiht	tuh m ³	38,6	38,6	47,1	50,6	48,1
5.	<i>Ordoviitsiumi põhjavee osakaal ammutatud veest</i>	%	70,4	69,3	65,4	63,1	63,1
6.	<i>Ordoviitsium-kambriumi põhjavee osakaal ammutatud veest</i>	%	29,6	30,7	34,6	36,9	36,9

¹³ <https://www.riigiteataja.ee/akt/121112014011>

7.	Ordoviitsiumi põhjavee erikasutusõiguse tasumäär	€/tuh m ³	80,65	84,68	84,68	84,68	84,68
8.	Ordoviitsium-kambriumi põhjavee erikasutusõiguse tasumäär	€/tuh m ³	80,65	84,68	86,37	88,10	89,86
9.	Vee erikasutusõiguse tasu kokku	tuh €	10,3	10,7	11,6	11,8	11,3

Vee erikasutusloa nr L.VV/328933 kohaselt ammutab KV joogivett ordoviitsiumi ning ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist.

Ammutatud vee kogus on otseselt arvutatav müüdüd vee kogusest, omatarbevee mahust ja veekaost lähtuvalt. **Tulenevalt Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud võetud vee müüginahust 116,2 tuhandet m³ (vt otsuse p 5.1.1), omatarbevee mahust 4,3 tuhandet m³ (vt otsuse p 5.2) ja veekaost 9,8 tuhandet m³ (vt otsuse p 5.2), kujuneb põhjendatud ammutatud vee koguseks 130,0 tuhandet m³ (116,2 + 4,3 + 9,8 = 130,3).**

130,3 tuhandet m³ vee kogusest planeerib KV ammutada 2018.a-l 63,1% osakaalus, ehk 82,2 tuhandet m³-t ordoviitsiumi põhjaveekihist ja 36,9% osakaalus, ehk 36,9 tuhandet m³-t ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist (vt Tabel 8 read 3-6, veerg 2018). Aastatel 2014 – 2016 on ordoviitsiumi põhjaveekihist ammutatava vee osakaal järjepidevalt langenud (70,4 %-lt 2014.a-l 65,4%-ni 2016.a-l vt Tabel 8 rida 5 veerud 2014-2016) ja ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist ammutatava vee osakaal järjepidevalt tõusnud (29,6 %-lt 2014.a-l 34,6%-ni 2016.a-l vt Tabel 8 rida 6 veerud 2014-2016). Lähtuvalt KV tegevuspiirkonna ammutatava vee koguse langusest (tingitud müüginahu langusest), suurettevõtja Lightfood OÜ müüginahu langusest 2017.a-l, kelle tarbeks ammutatakse vett ordoviitsiumi põhjaveekihist ning eeskätt tegelikest 2017 I poolaasta erinevatest veekihtidest ammutatud vee osakaaludest, prognoosib vee-ettevõtja ordoviitsiumi põhjaveekihist ammutatava vee osakaaluks 63,1%-ni ning ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist ammutatava vee osakaaluks 36,9%-ni (vt Tabel 8 rida 5 ja 6 veerg 2017). 2018.a ammutatava vee osakaalud (ordoviitsiumi põhjaveekihist 63,1% ja ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist 36,9% kogu ammutatava vee kogusest: vt Tabel 8 read 5 ja 6, veerg 2017) on KV prognoosinud 2017 I poolaasta andmetest lähtuvalt, mis kõige paremini kajastab erinevatest veekihtidest ammutatava vee tegelikku vajadust. **Kuna KV on prognoosinud 2018.a-l ordoviitsiumi põhjaveekihist ja ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist ammutatava vee osakaalud 2017 I poolaastal ammutatud vee tegelikest osakaaludest lähtuvalt, siis loeb Konkurentsiamet põhjendatuks KV poolt 2018.a-ks prognoositud ordoviitsiumi põhjaveekihist ammutatava vee osakaalu 63,1 % kogu ammutatava vee mahust ehk 82,2 tuhandet m³ ja ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist ammutatava vee osakaalu 39,1% kogu ammutatava vee mahust ehk 36,9 tuhandet m³.**

Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ lisa kohaselt on 2018.a-l vee erikasutusõiguse tasumäär vee ammutamisel devoni põhjaveekihist ordoviitsiumi kihini **84,68 €/tuh m³** ja ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist **89,86 €/tuh m³**.

Võttes aluseks käesolevas punktis põhjendatuks loetud 2018.a-l ammutatava maksustatava vee kogused ordoviitsiumi põhjaveekihist 82,2 tuhandet m³ ja ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist 48,1 tuhandet m³ ning 2018.a vee erikasutusõiguse tasumäärad 84,68 €/tuh m³ vee ammutamisel ordoviitsiumi põhjaveekihist ja 89,86 €/tuh m³ ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist, kujuneb 2018.a vee erikasutusõiguse tasu järgnevalt:

$(82,2 \text{ tuhandet m}^3 \text{ (ordoviitsiumi põhjaveekihist ammutatav vee kogus)} \times 84,68 \text{ €/tuh m}^3 \text{ (vee erikasutusõiguse tasumäär vee ammutamisel ordoviitsiumi põhjaveekihist)} + 48,1 \text{ tuhandet m}^3 \text{ (ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist ammutatav vee kogus)} \times 89,86 \text{ €/tuh m}^3 \text{ (vee erikasutusõiguse tasumäär vee ammutamisel ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist)}) / 1000 = 11,3 \text{ tuhandet €}.$

Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud ammutatud vee kogustest ja KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 lisas sätestatud vee

erikasutusõiguse tasumääradest lähtuvalt kujuneb 2018.a-l makstavaks vee erikasutusõiguse tasuks 11,3 tuh €, mille Konkurentsiamet loeb ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 ja 3 tulenevalt põhjendatuks lülitada KV tegevuspiirkonna võetud vee teenuse hinda.

6.1.2. Saastetasu

Vee-ettevõtja peab ÜVVKS § 10 lg 1 järgi tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu. Veeseaduse (edaspidi VeeS) järgi on reovee puhastamine vee-ettevõtja kohustus. VeeS § 8 kohaselt on vee-ettevõtja kohustatud soetama endale vee erikasutusloa ja KeTS §-de 3, 5, 17, 20 ja 24 kohaselt maksma veekogu reostamisel keskkonnatasuna saastetasu. KeTS § 14 lg 1 kohaselt rakendatakse saastetasu, kui saasteaineid heidetakse välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse või kõrvaldatakse jäätmeid. Keskkonnatasude rakendamise eesmärk on KeTS § 4 lg 1 järgi vältida või vähendada saasteainete keskkonda heitmise võimalikkust kahju.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt lülitatakse seaduses sätestatud saastetasude määrad täielikult veeteenuse hinda, küll aga peab ettevõtja põhjendama saastekoguseid. Juhendi punkti 4.6 p 5 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid.

Veeteenuse hinda lülitatava saastetasu põhjendatuse analüüsimiseks on Konkurentsiamet HMS § 5 lg 1 tulenevalt (Konkurentsiametil õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm) välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormi ehk Küsimustiku Exceli tabelite kujul. Nimetatud Küsimustiku leheküljel „Tabel F. Keskkonnatasud“ sisaldub tabel, mida vee-ettevõtja on kohustatud täitma ning mis on ettevõtjapoolseks põhjenduseks saastetasu kohta veeteenuse hinnas. „Tabel F. Keskkonnatasud“ on välja töötatud võttes aluseks vee-ettevõtjate poolt regulaarselt riigile esitatavaid saastetasu kohta käivaid vorme.

KV poolt prognoositud veeteenuse hinda lülitatav saastetasu 4,4 tuh €

Hinnataotluse kohaselt prognoosib KV 2018.a-l makstavaks saastetasu summaks 4,4 tuh € ning soovib selle lülitada kooskõlastavasse veeteenuse hinda. 2018.a saastetasu kujunemine on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 9).

Tabel 9 Saastetasu kujunemine 2018.a-l

	SAASTETASU 2018	Tasumäär €/t	Suubla koefitsient	Kogus loaga t	Kokku €	Efektiivsus-koefitsient	Saastetasu kokku €	
1.	veesaaste BHT ₇	1 435	1,5	0,367	789	0,5	395	
2.	veesaaste HA	552,89	1,5	0,579	480	0,5	240	
3.	veesaaste P	12 014	1,5	0,051	919	0,5	460	
4.	veesaaste N	2 826	1,5	1,280	5 425	0,5	2 713	
5.	veesaaste BHT ₇	1 435	1,0	0,092	132	0,5	66	
6.	veesaaste HA	552,89	1,0	0,145	80	0,5	40	
7.	veesaaste P	12 014	1,0	0,013	153	0,5	77	
8.	veesaaste N	2 826	1,0	0,320	904	0,5	452	
9.	KOKKU SAASTETASU							4 442
10.	Muu tegevusega (purgimisega) seotud saastetasu 1,38%							61
11.	KOKKU VEETEENUSE HINDA LÜLITATAV SAASTETASU							4 381

BHT₇ - orgaanilised ained (v.a ühealuselised fenoolid ning v.a nafta, naftasaadused, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaadused) ümberarvestatuna nende lagundamise biokeemiliseks hapnikutarbeks seitsme ööpäeva jooksul;

HA – heljum;

P - fosforiühendid ümberarvestatuna üldfosforiks;

N - lämmastikuühendid ümberarvestatuna üldlämmastikuks;

Konkurentsiameti seisukoht veeteenuse hinda lülitatud saastetasu 4,4 tuh € osas

KV puhastab vee erikasutusloa nr L.VV/328933 kohaselt tegevuspiirkonnast ärajuhitava reovee Kose ja Ravila alevike ning Oru, Kuivajõe (Sepa), Karla, Vardja ja Palvere külade reoveepuhastites. Vastavalt vee erikasutuslubadele juhib RV heitvee Pirta jõkke, millisele suublale rakendatakse koefitsiente 1,5 ning Tuhala jõkke, Vardja ojja, Lenderma kraavi ja Kuivajõkke, millistele suublale rakendatakse koefitsienti 1 tulenevalt KeTS § 20 lg 2 p 2.

Kuna saastetasu kujuneb saastekoguse, saastetasumäära, suubla koefitsiendi ja saastetasumäärade vähendamist kajastava niinimetatud efektiivsuse koefitsiendi korrutisena, analüüsib Konkurentsiamet kõiki saastetasu arvutamise aluseks olevaid komponente eraldiseisvalt.

Saastekogused

Saastekogused leitakse keskkonda suunatud heitvee koguse ja heitveest võetud proovi kontsentratsiooni alusel. Saastekoguste hindamisel on oluline võtta arvesse võimalikult pika perioodi andmed, millal puhastil ei toimunud olulisi muutusi (milleks on aastad 2014 - 2016), arvestamaks ilmastikutingimustest (külm talv, sademete rohkus jne) tulenevaid mõjusid. Kuna saasteainete kogused heitvees sõltuvad puhastatava reovee mahust, siis hinnangu andmiseks KV poolt prognoositud 2018.a saastekogustele arvutas Konkurentsiamet vee-ettevõtjalt menetluse käigus saadud 2014 - 2017.a andmete alusel saastekoguste erikulud puhastatava reovee mahu suhtes (ehk saastekogused (kg) jagatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikogusega (tuh m³)).

Ülevaade KV tegevuspiirkonna kõigi puhastite saastekogustest ning saastekoguste erikuludest aastatel 2014-2018 on esitatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 10).

Tabel 10 Saastekogused ja erikulud aastatel 2014 – 2018

	SAASTEKOUSED	ühik	2014	2015	2016	2014 – 2016 keskmine erikulu	2017	2018
1.	Saasteaine BHT ₇	t	0,5	0,5	0,5	-	0,7	0,5
2.	Saastekoguse erikulu reovee müügi mahus	kg/tuh m ³	4,11	4,00	4,50	4,21	6,31	4,21
3.	Saasteaine HA	t	0,7	0,7	0,8	-	0,6	0,7
4.	Saastekoguse erikulu reovee müügi mahus	kg/tuh m ³	6,03	6,41	7,48	6,64	5,54	6,64
5.	Saasteaine P	t	0,1	0,1	0,1	-	0,1	0,1
6.	Saastekoguse erikulu reovee müügi mahus	kg/tuh m ³	0,70	0,51	0,55	0,59	0,93	0,59
7.	Saasteaine N	t	1,8	1,5	1,6	-	1,5	1,6
8.	Saastekoguse erikulu reovee müügi mahus	kg/tuh m ³	16,63	13,09	14,31	14,68	13,72	14,68
9.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht koos purgimisteenusega	tuh m ³	110,5	113,5	113,0	-	109,2	109,0

Tabelist (vt Tabel 10, read 2, 4, 6 ja 8) nähtub, et perioodil 2014 – 2016 on saasteainete BHT₇, P ja N erikulud kõikunud, saasteaine HA erikulu on nimetatud perioodil liikunud tõusvas suunas.

Nagu eelpool mainitud sõltub heitveega keskkonda juhitud saasteainete kogus lisaks puhastatava reovee mahule ka konkreetse aasta ilmastikust (külm talv, sademete rohkus jne). Ilmastikutingimustest tingitud mõjude elimineerimiseks võrdles Konkurentsiamet 2018.a-ks prognoositud saastekoguste erikulu viimase kolme täisaasta (2014-2016) tegeliku vastava saasteaine koguse erikulu aritmeetilise keskmisega (vt Tabel 10 veerg „2014-2016 keskmine erikulu“ read 2, 4, 6 ja 8). Kuna KV poolt 2018.a-ks prognoositud saasteainete BHT₇, HA, P, ja N koguse erikulud (vt Tabel 10 veerg „2018“ read 2, 4, 6 ja 8) ei ületa eelnevate aastate (2014-2016) keskmist vastava saasteaine erikulu (vt Tabel 10 veerg „2014-2016 keskmine erikulu“,

read 2, 4, 6 ja 8), peab Konkurentsiamet põhjendatuks 2018.a-ks prognoositud saasteaine BHT₇ erikulu 4,21 g/m³, saasteaine HA erikulu 6,64 g/m³, saasteaine P erikulu 0,59 g/m³ ja saasteaine N erikulu 14,68 g/m³. Saasteainete põhjendatud erikuludest lähtuvalt loeb Konkurentsiamet põhjendatuks ka KV poolt 2018.a-ks prognoositud saasteaine BHT₇ koguse 0,5 tonni, saasteaine HA koguse 0,7 tonni, saasteaine P koguse 0,1 tonni ja saasteaine N koguse 1,6 tonni, mis ei ületa vee erikasutuslubadega sätestatud suurimaid lubatud saasteainete koguseid.

Saastetasumäärad

Konkurentsiamet peab põhjendatuks KV poolt 2018.a saastetasu arvutustes kasutatud saastetasumäärasid (BHT₇ 1435 €/t; HA 552,89 €/t; P 12014 €/t; N 2826 €/t), kuna need vastavad KeTS § 20 lg-s 1 loetletud, alates 01.01.2015 (s.t ka 2018.a-l) kehtivatele, saastetasumääradele.

Suubla koefitsient

Vee erikasutusloa nr L.VV/328933 kohaselt rakendab KV KeTS § 20 lg 2 p 2 alusel sätestatud suubla koefitsienti 1,5 heitvee juhtimisel Pirita jõe suublasse ning koefitsienti 1,0 heitvee juhtimisel Tuhala jõe, Vardja oja, Lenderma kraavi ja Kuivajõe suublatesse. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks KV poolt rakendatavat suubla koefitsienti 1,5 (Pirita jõe suubla) ja koefitsienti 1,0 (Tuhala jõe, Vardja oja, Lenderma kraavi ja Kuivajõe suublad), kuna need põhinevad vee erikasutuslubades KeTS § 20 lg 2 alusel sätestatud suubla koefitsientidel.**

Saastetasumäärade vähendamine ehk efektiivsuse koefitsient

KeTS § 20 lg 5 sätestab, et kui kõik saastetasu maksja väljalaskme heitvett iseloomustavad näitajad on vee erikasutusloaga määratud heitvee reostusnäitajate piirväärtustest väiksemad või nendega võrdsed ning vee erikasutaja on esitanud vee erikasutusloa andjale veeseaduse § 21 punktis 6 nimetatud aruande tähtpäevaks ja nõutud andmete ulatuses, vähendatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 kehtestatud saastetasumäärasid selle väljalaskme osas kaks korda ehk rakendatakse efektiivsuskoeffitsienti 0,5. **Kuna KV tegevuspiirkonna reoveepuhastitist väljuva heitvee saastekogused on 2018.a-l prognoositud vastama KV vee erikasutuslubades määratud heitvee reostusnäitajate piirväärtustele ning vee erikasutusloa andjale peavad olema tähtaegselt esitatud aruanded, siis on KV puhul põhjendatud KeTS § 20 lg 5 tulenevalt rakendada efektiivsuskoeffitsienti 0,5 ehk vähendada saastetasumäärasid kaks korda.**

Korrutades iga saasteaine puhul Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud saastekoguse, saastetasumäära, suubla koefitsiendi ja efektiivsuse koefitsiendi saame konkreetse saasteaine keskkonda juhtimise eest makstava saastetasu. Kõikide saasteainete keskkonda juhtimise eest makstavate saastetasude summeerimisel kujuneb 2018.a-l makstavaks saastetasuks kokku 4442 €, ehk 4,4 tuh € (vt Tabel 9 rida 9).

KV on eristanud põhjendatud saastetasust 4442 € muu tegevusega (purgimisteenus) seotud saastetasu muu tegevuse ehk purgimisteenuse müüginahu osakaalu alusel **ja lülitab veeteenuse hinda 4381 €** [vt Tabel 9 rida 9, 10 ja 11: loaga saastetasu kokku 4442 € - muu tegevuse saastetasu 61 € (ehk 1,38% purgimisteenuse osakaal: $4442 \times 1,38 / 100 = 61$ €) = veeteenusega seotud saastetasu 4381 €, ehk 4,4 tuh €].

Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 ja 3 alusel põhjendatuks lülitada veeteenuse hinda saastetasu 4,4 tuh € (4381 €), kuna nimetatud summa on saadud Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud saastekogustele KeTS § 20 lg 1 toodud 2018.a-l kehtivaid saastetasumäärasid ning KeTS § 20 lg 2 alusel vee erikasutusloas määratud suubla koefitsiente ja KeTS § 20 lg 5 sätestatud nn efektiivsuse koefitsiente rakendades ja millest on eraldatud muu tegevusega (purgimisteenusega) seotud saastetasu.

6.2. Kontrollitavad kulud

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud kontrollitavad kulud on ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi p 4.2 kuni 4.8.

Kontrollitavate kuludena defineerib Konkurentsiamet vastavalt Juhendi punktile 4.3 kulusid, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu.

Juhendi punkti 4.6 kohaselt ei lülitata veeteenuse hindadesse alljärgnevat kuluartikleid (analoogselt Vee Määrusega, mida rakendatakse juhul, kui vee-ettevõtja hind ei vasta ÜVVKS-s kajastatud põhimõtetele):

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) veeteenuse vahendajatele makstavad tasud;
- 4) põhitegevusega mitteseotud kulud;
- 5) seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
- 6) finantskulud;
- 7) vee-ettevõtja tulumaksukulu (näiteks dividendide tulumaksu kulu);
- 8) teised ettevõtte majandusanalüüsi käigus mittepõhjendatuks osutunud kulud.

Juhendi punkti 4.8 kohaselt kasutatakse ettevõtja kulude analüüsi süstemaatilisel teostamisel muuhulgas alljärgnevat meetodeid:

- 1) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus tarbijahinnaindeksi¹⁴ (THI) dünaamikaga;
- 2) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh. eksperthinnangud);
- 3) vee-ettevõtja tegevuskulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste vee-ettevõtjate näitajatega.

KV poolt veeteenuse hinda lülitatavad kontrollitavad kulud summas 221,3 tuh €

KV on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavateks kontrollitavateks kuludeks kokku 221,3 tuh €, millest:

1) elektrienergia kulu	42,4 tuh €,
2) muud tegevuskulud	178,9 tuh €,

Nimetatud kontrollitavatele kuludele annab Konkurentsiamet käesoleva otsuse järgnevatel punktides eraldi hinnangu. Kontrollitavate kulude põhjendatust hindab Konkurentsiamet KV poolt Hinnataotlusega esitatud andmete ning ettevõtjalt menetluse käigus saadud selgituste alusel.

6.2.1. Elektrienergia kulu

KV poolt prognoositud veeteenuse osutamisega seotud elektrienergia kulu 42,4 tuh €

Hinnataotluse kohaselt prognoosib KV 2018.a-1 veeteenusega seotud elektrienergia kuluks 42,4 tuh €. Seejuures on võetud vee teenusega seotud elektrienergia kulu 15,6 tuh € ning reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud elektrienergia kulu 26,8 tuh €.

¹⁴ THI väljendab üldises majanduskeskkonnas aset leidva kulude kasvu dünaamikat, mis avaldub lõpptulemusena keskmise tarbija ostukorvi hinna muutuses.

Konkurentsiameti seisukoht elektrienergia kulu 42,4 tuh € kohta

Elektrienergia kulu kujuneb elektrienergia koguse korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ning taastuenergia tasu summaga, mistõttu annab Konkurentsiamet alljärgnevalt kõikidele eelnimetatud elektrienergia kulu arvutamise aluseks olevatele komponentidele hinnangu eraldiseisvalt.

Elektrienergia kogus

Veeteenusega seotud elektrienergiat (eristatud purgimisega seotud elektrienergia purgimisteenuse osakaalu ja purgitava reovee kontsentratsiooni erinevuse alusel võrreldes ühiskanalisatsioonist puhastile tuleva reovee kontsentratsiooniga) tarbib KV nii vee kui ka reovee pumpamisel ja puhastamisel. Konkurentsiamet koostas KV poolt esitatud andmete alusel tabeli veeteenuse osutamisel tarbitud elektrienergia koguste ja kulu kohta (vt Tabel 11).

Tabel 11 Veeteenuse osutamisega seotud elektrienergia kogused ja kulu

	ELEKTRIENERGIA KULU	ühik	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Elektrienergia kulu veeteenuse hinnas	tuh €	51,1	44,3	47,1	42,8	42,4
2.	<i>muutus %</i>	<i>%</i>		<i>-13,3</i>	<i>6,2</i>	<i>-9,1</i>	<i>-1,0</i>
3.	Elektrienergia tarbimine veeteenuse objektidel	MWh	487,6	480,6	489,7	477,7	477,3
4.	<i>muutus %</i>	<i>%</i>		<i>-1,4</i>	<i>1,9</i>	<i>-2,5</i>	<i>-0,1</i>
5.	Ammutatud vee kogus kokku	tuh m ³	130,4	125,8	136,1	137,0	130,3
6.	Reovee kogus kokku	tuh m ³	109,7	112,7	111,6	107,5	107,5
7.	Vee ja reovee kogus kokku (rida 5 + 6)	tuh m³	240,1	238,5	247,7	244,5	237,8
8.	Elektrienergia tarbimise erikulu kogu veekoguse suhtes	kWh/m³	2,031	2,015	1,977	1,953	2,007
9.	<i>erikulu muutus võrreldes eelmise aastaga</i>	<i>%</i>		<i>-0,8</i>	<i>-1,9</i>	<i>-1,2</i>	<i>2,8</i>
10.	Keskmine elektrienergia hind (kogukulu ja tarbimise baasil)	 senti / kWh	10,48	9,22	9,61	8,96	8,88

Veeteenuse osutamisel kasutatud elektrienergia kogus oli KV tegevuspiirkonnas 2014.a-l 487,6 MWh, 2015.a-l langes 480,6 MWh-ni ja 2016.a-l kasvas 489,7 MWh-ni (vt Tabel 11 rida 3 veerud 2014-2016). 2017.a lõpuks planeerib KV veeteenuse osutamisega seotud elektrienergia koguseks 477,7 MWh-ni ja 2018.a-ks 477,3 MWh-i (vt Tabel 11 rida 3 veerud 2017 ja 2018).

Kuna elektrienergia tarbimine on sõltuvuses ammutatava ning ärajuhitava ja puhastatava reovee kogusest, siis hinnangu andmiseks veeteenusega seotud elektrienergia kogusele, leidis Konkurentsiamet elektrienergia erikulu ehk veeteenusega seotud elektrienergia kogus jagatud ammutatud vee ja reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginahust summaga (vt Tabel 11 rida 8).

KV tegevuspiirkonnas on veeteenusega seotud elektrienergia erikulu püsinud stabiilsena 2014 ja 2015 aastatel, ehk 2,031 kWh/m³ ja 2,015 kWh/m³ tasemel vastavatel aastatel ning langenud mõnevõrra 2016.a-l tasemele 1,977 kWh/m³ (vt Tabel 11 rida 8 veerud 2014 – 2016). 2018.a-ks prognoosib KV elektrienergia erikulu tasemele 2,007 kWh/m³, mis ei ületa kolme viimase täisaasta (2014 – 2016) elektrienergia erikulu aritmeetilist keskmist taset 2,008 kWh/m³ [(2,031 + 2,015 + 1,977) / 3 = 2,008: vt Tabel 11 rida 8 veerud 2014 – 2016]. **Kuna KV poolt 2018.a-ks prognoositud veeteenuse elektrienergia erikulu võtab arvesse pikemal perioodil kujunenud elektrienergia tarbimisnäitajaid ega ületa eelnevate täisaastate 2014 – 2016 elektrienergia erikulu aritmeetilist keskmist (2,008 kWh/m³), siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks veeteenuse osutamisega seotud elektrienergia erikulu 2,007 kWh/m³.**

Lähtudes Konkurentsiameti poolt käesoleva otsuse p-s 6.1.1 põhjendatuks loetud ammutatava vee kogusest 130,3 tuh m³ ja punktis 5.1.2 põhjendatuks loetud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginahust 107,5 tuh m³ ning käesolevas punktis põhjendatuks loetud elektrienergia erikulust 2,007 kWh/m³, kujuneb veeteenuse

osutamiseks seotud elektrienergia koguseks 477,3 MWh $[(130,3 + 107,5) \times 2,007 = 477,3$ MWh], s.h võetud vee teenusega seotud elektrienergia kogus 168,3 MWh-i ja reovee ärajuhtimise ja puhastamise seotud elektrienergia kogus 309,0 MWh-i.

Elektrienergia hind

Elektrienergia hind. Hinnataotlusega esitatud andmete kohaselt on KV prognoosinud 2018.a elektrienergia hinnaks **3,423 senti/kWh**. Elektrienergia ostmiseks vabaturult korraldas AS Matsalu Veevõrk 2015.a lõpus Eesti Vee-ettevõtete Liidu (edaspidi EVEL) liikmete volitusel ühise minikonkursi nr 8, mille raames esitasid oma pakkumised neli erinevat elektrienergia müüjat 4 erineva riskitasemega hinnapaketi osas, mis koosnes kas täielikult või osaliselt fikseeritud hinnast ja börsihinnast. Hanke raames valis KV hinnapaketi „Börsihinnaga pakett perioodiks 01.01.2017 – 31.12.2017“, mille kohaselt kujunes soodsaimaks [redacted] pakkudes börsihinnaga müüdavale elektrienergiale müügitarginaaliks **0,25 €/MWh** ehk 0,025 senti/kWh. KV selgitustel rakendab elektrienergia müüja pakettis märgitud marginaali KV-le ka järgmisel 2018.a-l. Seega kujuneb KV elektrienergia hind 100 % ulatuses börsihinnast ning börsihinnale lisanduvast marginaalid.

KV poolt prognoositud 2018.a elektrienergia hinnale hinnangu andmiseks kasutas Konkurentsiamet järgmisi andmeid:

1. Nord Pool¹⁵ elektrituru viimase 12 kuu elektrienergia keskmist päev ette börsihinda, mis perioodil november 2016 kuni oktoober 2017 (Hinnataotluse esitamisele eelnenud 12 kuud) on 3,398 senti/kWh ja
2. [redacted] börsihinnaga paketi lisatavat müügitarginaali 0,025 senti/kWh, mille kohaselt kujuneb elektrienergia hinnaks 3,423 senti/kWh $(3,398 + 0,025 = 3,423)$.

Konkurentsiamet peab KV veeteenuse hinnas põhjendatuks elektrienergia hinda 3,423 senti/kWh, kuna see võrdub eelneva 12 kuu keskmise päev ette börsihinna (3,398 senti/kWh) ja konkursi raames börsihinnaga pakettidele pakutava soodsaima müügitarginaali (0,025 senti/kWh) alusel arvutatud elektrienergia hinnaga.

Võrguteenuse hind

KV ostab elektrienergia võrguteenust jaotusvõrgu ettevõtjalt Elektrilevi OÜ pakettidega VÕRK1, VÕRK2, VÕRK4 ja VML2 (VMA4) Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud hindadega. KV poolt prognoositud veeteenuse osutamisel kasutatavad võrguteenuse tasud vastavad Konkurentsiameti poolt 19.07.2017 otsusega nr 7-3/2017-040 kooskõlastatud võrgutasudele. KV poolt veeteenuse osutamiseks kasutatavate objektide võrguteenuse pakettidest, elektritarbimisest ja Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud võrgutasudest lähtuvalt kujuneb kaalutud keskmiseks võrguteenuse tasuks veeteenuse osutamisel 3,968 senti/kWh.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks kaalutud keskmist võrguteenuse tasu veeteenuse osutamisel 3,968 senti/kWh, sest see on kujundatud Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud elektrienergia kogusest ja Konkurentsiameti otsusega nr 7-3/2017-040 kooskõlastatud võrguteenuse tasudest lähtuvalt.

Elektriaktsiis ja taastuenergia tasu

Lähtuvalt alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 66 lg 12 sätestatust lisandub elektrienergia hinnale elektriaktsiis **0,447 senti/kWh** ning lähtuvalt elektrituruseaduse § 59² lg

¹⁵ <http://www.nordpoolspot.com/Market-data1/Elspot/Area-Prices/ALL1/Monthly/?view=table>

1 taastuenergia tasu **1,04 senti/kWh**¹⁶.

Elektrienergia kulu kujunemine

Konkurentsiamet, kontrollitud et:

- a) KV on vabaturult ostetava elektrienergia hinna kujundanud eelneva 12 kuu keskmise päevette börsihinna (3,398 senti/kWh) ja konkursi raames börsihinnaga pakettidele lisatava soodsaima müügmarginaali (0,025 senti/kWh) alusel, mille kohaselt kujuneb elektrienergia hinnaks 3,423 senti/kWh;
- b) KV on elektrienergia võrguteenuse tasu prognoosimisel lähtunud Konkurentsiameti poolt 19.07.2017 otsusega nr 7-3/2017-040 kooskõlastatud võrguteenuse tasudest, mille rakendamise tulemusena on kujunenud kaalutud keskmiseks võrguteenuse tasuks veeteenuse osutamisel 3,968 senti/kWh;
- c) elektriaktsiis vastab alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 66 lg 12 sätestatud elektriaktsiisile (0,447 senti/kWh) ja taastuenergia tasu vastab elektrituruseaduse § 59² lg 1 tulenevalt kehtestatud taastuenergia tasule (1,04 senti/kWh),

peab põhjendatuks veeteenuse osutamisel elektrienergia kaalutud keskmist hinda 8,878 senti/kWh ($3,423 + 3,968 + 0,447 + 1,04 = 8,878$ senti/kWh).

Tulenevalt Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud veeteenuse osutamisega seotud elektrienergia kogusest 477,3 MWh ja kaalutud keskmisest elektrienergia hinnast 8,878 senti/kWh, peab Konkurentsiamet ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatuks lülitada kooskõlastatavasse veeteenuse hinda elektrienergia kulu 42,4 tuh € ($477,3 \times 8,878 / 100 = 42,4$), s.h võetud vee teenuse osutamisega seotud elektrienergia kulu 15,6 tuh € ning reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud elektrienergia kulu 26,8 tuh €.

6.2.2. Muud tegevuskulud

Eelnevalt on Konkurentsiamet otsuse punktides 6.1.1 ja 6.1.2 andnud hinnangu mittekontrollitavatele kuludele ning otsuse punktis 6.2.1 kontrollitavatest kuludest elektrienergia kulule. Järgnevalt analüüsib Konkurentsiamet muid tegevuskulusid koos.

Juhendi punktist 4.8 tulenevalt kasutab Konkurentsiamet ettevõtja tegevuskulude analüüsil kulude dünaamika jälgimist ajas ja selle võrdlust THI dünaamikaga ning vee-ettevõtja tegevuskulude ja nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemist sarnaste vee-ettevõtjate näitajatega.

Juhendi punkt 4.6.1 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu, sest maksmata arvete kulu lülitamine veeteenuse hinda ning seeläbi korrektselt arveid tasuvate isikute veeteenuse hinda ei ole põhjendatud ja õiglane korrektselt arveid tasuvate tarbijate suhtes. Samuti ei motiveeriks maksmata arvete kulu lülitamine veeteenuse hinda ettevõtjat võlgnikega tegelema. Veeteenuse hind, mis sisaldaks ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulusid ei vastaks ÜVVKS § 14 lg 2 ja selle alusel välja töötatud Juhendi punktis 4.6.1 toodud põhimõtetele.

KV esitatud andmed muude tegevuskulude 178,9 tuh € osas

Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt on KV veeteenuse hinda lülitatavateks muudeks tegevuskuludeks prognoosinud 178,9 tuh €.

¹⁶ <https://elering.ee/taastuenergia-tasu>

Konkurentsiameti seisukoht muude tegevuskulude 178,9 tuh € kohta

KV on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud kooskõlastatavas veeteenuse hinnas kajastuvateks muudeks tegevuskuludeks kokku 178,9 tuh € (vt Tabel 12 rida 1 veerg 2018). Konkurentsiamet koostas ettevõtja esitatud andmete alusel veeteenuse hinda lülitatud muude tegevuskulude kohta aastate lõikes tabeli (vt Tabel 12), kus ei kajastu muule tegevusele eristatud kulu.

Tabel 12 Muud tegevuskulud veeteenuse hinnas

rida		ühik	Konkurentsiameti 13.03.2012 otsuses nr 9.1-3/12-007	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Muud tegevuskulud kokku	tuh €	164,7	212,9	174,5	186,6	184,4	212,7	226,4	178,9
2	Muude tegevuskulude muutus võrreldes eelmise aastaga	%	-	-	-18,0	6,9	-1,2	15,4	6,4	-21,0
3	THI muutus*	%	-	-	2,8	-0,1	-0,5	0,1	3,4	2,7
4	Võetud vee ja reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimah	tuh m ³	257,6	234,4	216,6	226,1	235,1	232,9	223,7	223,7
5	Muud tegevuskulud veeteenuse müügiimahu kohta	€/m ³	0,64	0,91	0,81	0,83	0,78	0,91	1,01	0,80

*Statistikaameti¹⁷ andmetel oli THI muutus 2013.a-l 2,8%, 2014.a-l -0,1%, 2015.a-l -0,5% ja 2016.a-l 0,1%. Rahandusministeeriumi 2017.a suvise majandusprognoosi¹⁸ kohaselt on THI muutuseks 2017.a-l prognoositud 3,4% ja 2018.a-l 2,7%. THI muutus 2017.a-l 3,4% tähendab, et 2016.a hinnad on 2017.a-ks kasvanud 3,4% võrra.

Tabelist (vt Tabel 12 rida 1 veerud 2012 - 2017) nähtub, et KV muude tegevuskulude tase on aastatel 2012 – 2016 ja prognoositud aastal 2017 olulisel määral kõikunud, jäädes vahemikku 174,5 tuh €-t kuni 226,4 tuh €-t. KV prognoosib 2018.a-ks muid tegevuskulusid summas 178,9 tuh €-t (vt Tabel 12 rida 1 veerg 2018).

Juhendi punktist 4.8.1 tulenevalt võrdleb Konkurentsiamet KV muude tegevuskulude muutust THI dünaamikaga. 13.03.2012 kooskõlastatud otsusega nr 9.1-3/12-007 pidas Konkurentsiamet põhjendatuks KV 2012.a muud tegevuskulud summas 164,7 tuh €. Korrigeerides nimetatud summat iga aastase THI muutusega (vt Tabel 12 rida 3) kujuneb muude tegevuskulud põhjendatud tasemeks 178,9 tuh € ($164,7 \times (100+2,8)/100 \times (100-0,1)/100 \times (100-0,5)/100 \times (100+0,1)/100 \times (100+3,4)/100 \times (100+2,7)/100 = 178,9$). Seega on KV prognoosinud 13.03.2012 otsuses põhjendatuks loetud muude tegevuskulude kasvu 2018.a-ks samas tempos üldise majanduskeskkonna kulude kasvu väljendava indeksiga THI.

Objektiivsema hinnangu andmiseks muudele tegevuskuludele võrdles Konkurentsiamet Juhendi punktist 4.8.3 lähtuvalt KV poolt veeteenuse hinda lülitatavate muude tegevuskulude erikulu (muud tegevuskulud jagatud võetud vee ning reovee ärajuhtimise ja puhastamisteenuse mahu summaga) teiste võrreldavate vee-ettevõtjate vastava näitajaga. KV-ga võrreldavad vee-ettevõtjad on sellised, kelle müügiimahu ja torustike pikkuse suhe jääb KV müügiimahu ja torustike pikkuse suhtega **2,9 tuh m³/km** võrreldavasse vahemikku **1,7 – 4,1 tuh m³/km** (s.t +/- 40% KV müügiimahu ja torustike pikkuse suhtest). KV muude tegevuskulude erikuluks 2018.a-l kujuneb Konkurentsiameti poolt käesoleva otsuse p 5.1.1 ja 5.1.2 põhjendatuks loetud müügiimahust tulenevalt 0,80 €/m³ (vt Tabel 12 rida 5 veerg 2018). KV-ga võrreldavate vee-ettevõtjate muude tegevuskulude erikulude kaalutud keskmiseks¹⁹ erikuluks kujuneb 0,67 €/m³, mis näitab, et KV muude tegevuskulude tase ületab märkimisväärselt võrreldavate vee-ettevõtjate muude tegevuskulude taset. Samas ei ole KV olnud perioodil 2012-2017 teadlik

¹⁷ Avaldatud <https://www.stat.ee/stat-tarbijahinnaindeksi-muutus>

¹⁸ Avaldatud 13.09.2017. Kättesaadav - <https://www.rahandusministeerium.ee/et/riiגיעelarve-ja-majandus/majandusprognoosid>

¹⁹ Analüüsitava ettevõtja näitaja põhjendatusele hinnangu andmisel lähtub Konkurentsiamet võrreldavate ettevõtjate näitajate erikulude kaalutud keskmisest, sealjuures on kaaluks ettevõtjate müügiimahud.

võrreldavate vee-ettevõtjate tegevuskulude tasemest, mistõttu ei ole KV-l olnud võimalik kohandada oma tegevuskulusid võrreldavate vee-ettevõtjatega ühele tasemele. Suuremahulist kulude kokkuhoidu (tasemelt 226,4 tuh € 2017.a-l teiste vee-ettevõtjatega sarnase muude tegevuskulude tasemeni ehk 150 tuh €-ni (0,67 võrreldavate vee-ettevõtjate tegevuskulude kaalutud keskmine erikulu x 223,7 KV veeteenuse kogumüügimaht = 150 tuh €) ei ole võimalik läbi viia väga lühikese perioodi ehk eesseisva regulatsiooniperioodi jooksul, sest tegevuskulude kokkuhoid nõuab kohanemiseks mõnevõrra pikemat aega. Seda eelkõige sujuva äritegevuse jätkamiseks ning osutatava teenuse kvaliteedi mitte ohtu seadmiseks. Eeltoodust tulenevalt peab Konkurentsiamet põhjendatuks kui KV muude tegevuskulude tase muutub alates 2012.a-st korrelatsioonis THI-ga. **Kuna KV poolt 2018.a-ks prognoositud tegevuskulud ei ületa Konkurentsiameti 13.03.2012 otsuses nr 9.1-3/12-007 aktsepteeritud 2012.a tegevuskulude taset, mida on korrigeeritud üldise majanduskeskkonna kulude kasvu väljendava indeksiga THI, siis peab Konkurentsiamet ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 tulenevalt põhjendatuks lülitada veeteenuse hinda muud tegevuskulud summas 178,9 tuh €.**

Samas peab vee-ettevõtja rakendama muude tegevuskulude juhtimisel meetmeid, mis võimaldavad neid võrreldes THI-ga vähem kasvada liginedes nii järk järgult teiste vee-ettevõtjate tegevuskulude erikuluga 0,67 €/m³ sarnasele tasemele.

7. Investeeringud

ÜVVKS § 14 lg 2 punktist 2 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks, mistõttu on oluline hinnata investeeringute põhjendatust veeteenuse hinnas. ÜVVKS § 14 lg 2 p 6 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetset arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi. ÜVVKS § 14² lg 10 on sätestatud Konkurentsiametile kohustus küsida valla- või linnavalitsuselt arvamust Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale. Valla- või linnavalitsuse ülesanne on läbi ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava **tagada ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkus**. Kui kohalik omavalitsus on kinnitanud vee-ettevõtja poolt prognoositud investeeringute kava vastavust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale, on investeeringute lülitamisega veeteenuse hinda tagatud ka ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 2 täitmine.

KV poolt Hinnataotluses kajastatud, aastatel 2012 – 2018 teostatud ja teostatavad, investeeringud on esitatud koondlikult alljärgnevas tabelis (vt Tabel 13 ning detailselt käesoleva otsuse lisa 1 „OÜ Kose Vesi investeeringud“):

Tabel 13 KV veeteenusega seotud investeeringud

Jrk nr	Veeteenuse investeeringud		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Võetud vesi	tuh €	355,9	37,3	3,5	182,9	2,3	149,0	52,6
2.	Reovee ärajuhtimine ja puhastamine	tuh €	786,1	12,0	1,1	69,5	0,0	74,3	71,4
	veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud kokku (s.h lõpetamata ehitised)	tuh €	1 142,1	49,4	4,6	252,4	2,3	223,3	124,0

02.11.2017 saatis Konkurentsiamet Kose Vallavalitsusele järelepärimise arvamuse saamiseks KV Hinnataotluses kajastatud investeeringute vastavuse kohta kohaliku omavalitsuse volikogu kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 10.

15.11.2017 Kose Vallavalitsuselt saabunud vastuse kohaselt on KV Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavuses Kose valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavaga.

Tulenevalt ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 ning kohaliku omavalitsuse kinnitustest, et Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavad Kose valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale, loeb Konkurentsiamet põhjendatuks veeteenuse hinnas KV poolt aastatel 2012 - 2018 omavahendite ja kohustuste arvelt teostatud/teostatavaid investeeringud summas 1798,0 tuh € (1142,1 + 49,4 + 4,6 + 252,4 + 2,3 + 223,3 + 124,0 = 1798,0 tuh €).

8. Reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus

Reguleeritav vara ja kapitalikulu

Juhendi punkti 5.4 kohaselt on reguleeritava vara määramine vajalik kapitalikulu (põhivara kulumi) ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks. Juhendi punkti 5.5 järgi arvestatakse teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud reguleeritava vara hulka.

Juhendi punkti 5.6 järgi ei arvestata reguleeritava vara hulka :

- 1) põhivara, mida põhitegevuses ei kasutata;
- 2) pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- 3) immateriaalset põhivara (välja arvatud arvutitarkvara ja programmide litsentsid ning teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud);
- 4) tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara;
- 5) tarbijate poolt makstud liitumistasudest soetatud põhivara;
- 6) mittepõhjendatud investeeringuid.

Juhendi punkti 5.7 järgi kasutatakse reguleeritava vara väärtuse leidmisel põhivara bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale.

Juhendi punktist 5.8 tulenevalt arvutatakse reguleeritav vara regulatsiooniperioodil alljärgnevalt:

$$RV = RV_r + KK,$$

kus:

- RV* - reguleeritav vara;
RV_r - reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus;
KK - käibekapital.

Juhendi punkti 5.9 kohaselt, mis tugineb senisele regulatsioonipraktikale, võetakse käibekapitali arvestuse aluseks 5% regulatsiooniperioodi lubatud müügitulust.

ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5 sätestab, et veeteenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Seega lähtub Konkurentsiamet reguleeritava vara leidmisel vaid vee-ettevõtja omavahendite ja tema poolt võetud laenukohustuste arvelt soetatud põhivara jääkmaksumusest ning selle hulka ei arvata tagastamatu abi raames ega tarbijate poolt tasutud liitumistasude arvelt soetatud põhivara.

Juhendi punkti 5.1 kohaselt on kapitalikulu veeteenuse hinda lülitatav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega. Juhendi punkti 5.2 kohaselt on kapitalikulu eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine veeteenuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea vältel. Juhendi punkti 5.3 järgi arvestatakse kapitalikulu reguleeritavalt varalt. Kapitalikulu arvestatakse reguleeritava vara hulka kuuluvalt amortiseeruvalt põhivaralt.

Põhjendatud tulukus

Juhendi punkti 2.8 kohaselt on põhjendatud tulukus ärikasum, mis leitakse reguleeritava vara väärtuse ja põhjendatud tulunormi korrutisena. Juhendi punktist 6.2 tulenevalt arvutatakse põhjendatud tulukus alljärgnevalt:

$$PT = r_p \times RV;$$

kus:

- PT* - põhjendatud tulukus;
r_p - põhjendatud tulunorm (WACC);
RV - reguleeritav vara.

Konkurentsiamet kasutab Juhendi punkti 6.3 seisukohta, kus investeeritud varade tootlikkus ei ületa ettevõtte kaalutud keskmist kapitali hinda.

Konkurentsiamet on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna (WACC) leidmiseks kaugkütte-, elektri-, gaasi- ning vee-ettevõtjatele nimetusega „Juhend 2016.a kaalutud keskmise kapitali hinna leidmiseks”²⁰ (Nimetatud juhendi punkti 4 tabelis 7 on kajastatud **kaalutud keskmine kapitali hind (WACC) 2016.a-l vee-ettevõtjatele 5,45%**, mille kujunemise aluseid kajastab alljärgnev Tabel 14.

Tabel 14 WACC arvestus

	WACC arvestus (%-des)	Vee-ettevõtjad
1	Nominaalne riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	1,47
2	Eesti riigiriski preemia	0,78
3	Ettevõtja võlakapitali riskipreemia	1,30
4	Võlakapitali hind	3,55
5	Nominaalne riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	1,47
6	Eesti riigiriski preemia	0,78
7	Tururiski preemia (McKinsey)	5,00
8	Beeta (võimenduseta)	0,510
9	Beeta (võimendusega)	1,020
10	Omakapitali hind	7,35
11	Võla- ja omakapitali osakaal	0,5
12	Võla- ja omakapitali osakaal	0,5
13	WACC	5,45%

Juhendi punkti 6.5 kohaselt kasutab Konkurentsiamet WACC'i arvutamisel kapitali struktuuri, millest 50% on võlakapital ja 50% omakapital, kuna selline kapitalistruktuur viitab jätkusuutliku ja stabiilse ettevõtja tunnustele tagades ka soodsa võlakapitali hinna. Konkurentsiamet ei kasuta WACC'i kapitali struktuuri arvutamisel konkreetse ettevõtte bilansilisi andmeid.

²⁰ kehtib alates 27.06.2016; „käskkiri nr 1.1-2/16-009“, mis on avalikustatud Konkurentsiameti veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=18324>

8.1. Veeteenuse osutamisel kasutatav põhivara ja kapitalikulu

Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu KV poolt soetatud veeteenusega seotud põhivara lülitamise kohta reguleeritava vara koosseisu.

Hinnataotluses esitas KV aastate 2012 – 2018 andmed ettevõtja põhivarade soetus- ja jääkmaksumuste, investeeringute ja kapitalikulu summade kohta (vt Tabel 15). Kuna ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 ja Juhendi p 5.7 lähtuvalt kasutab Konkurentsiamet reguleeritava vara arvestamisel ettevõtte omavahenditest ja kohustustest soetatud põhivara bilansilist jääkmaksumust, siis on Konkurentsiamet kajastanud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 15) ainult KV omavahendite ja kohustuste arvelt soetatud, veeteenuse osutamiseks kasutatavate põhivarade arvestuse, mis ei sisalda liitumistasude ja sihtfinantseerimise arvel teostatud investeeringuid.

Tabel 15 KV veeteenuse osutamiseks kasutatav põhivara

	Põhivara	Ühik	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Põhivara soetusmaksumus aasta alguses (ilma lõpetamata ehitise ja maata)	tuh €	926,8	1 835,4	1 885,7	1 877,3	2 127,0	2 124,5	2 180,5
2	Põhivara jääkmaksumus aasta alguses (ilma lõpetamata ehitise ja maata)	tuh €	715,8	1 651,7	1 629,3	1 568,5	1 751,3	1 680,5	1 738,5
3	Investeeringud põhivarasse (va maa)	tuh €	1 142,1	45,1*	4,6	252,4	2,3	223,3	124,0
4	Põhivara kulum (kapitalikulu)	tuh €	57,2	68,8	64,6	69,6	72,9	66,2	65,0
5	Keskmine kuluminorm soetusmaksumuse suhtes**	%	4,1	3,7	3,4	3,5	3,4	3,1	2,9
6	Müüdnud, likvideeritud põhivara soetusmaksumuses	tuh €	233,4	7,8	13,0	2,7	4,8	167,3	0,0
7	Müüdnud, likvideeritud põhivara jääkmaksumuses	tuh €	149,0	0,0	0,8	0,0	0,2	99,1	0,0
8	Muud muudatused ümberklassifitseeritud soetusmaksumuses	tuh €	0,0	13,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
9	Muud muudatused ümberklassifitseeritud jääkmaksumuses	tuh €	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
10	Põhivara soetusmaksumus aasta lõpus	tuh €	1 835,4	1 885,7	1 877,3	2 127,0	2 124,5	2 180,5	2 304,5
11	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus	tuh €	1 651,7	1 629,3	1 568,5	1 751,3	1 680,5	1 738,5	1 797,5
12	Lõpetamata ehitised ja maa aasta lõpus	tuh €							28,6
13	Põhivara soetusmaksumus aasta lõpus	tuh €							2 333,1
14	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus koos lõpetamata ehitise ja maaga	tuh €							1 826,1

* Erineb käesoleva otsuse peatükk 7 väljatoodud investeeringute summast 2013.a-1, kuna ei sisalda investeeringuid maa soetusesse. 2013.a investeering maa soetusesse kajastub käesolevas tabelis real 12 (28,6 tuh €-t), mis muuhulgas sisaldab ka enne 2012.a-t teostatud investeeringuid maa soetusesse.

** Keskmine kuluminorm (rida 5) = kapitalikulu (rida 4) / [(põhivara soetusmaksumus aasta alguses (rida 1) + põhivara soetusmaksumus aasta lõpus (rida 10)) / 2] × 100.

KV poolt teostatud investeeringute osas on esitatud ülevaade käesoleva otsuse punktis 7. Konkurentsiamet pidas otsuse p-s 7 põhjendatuks KV poolt aastatel 2012 – 2018 teostatud veeteenuse hinda lülitatavaid investeeringuid maksumuses 1798,0 tuh €, mistõttu on põhjendatud arvestada nimetatud investeeringud ka põhivara koosseisu.

Tabelist (vt Tabel 15 rida 14 veerg 2018) nähtub, et KV omavahenditest ja kohustustest soetatud veeteenuse hinda lülitatava vara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus on 1826,1 tuh €. Sihtfinantseerimise arvelt veeteenuse osutamiseks soetatud põhivara jääkmaksumus, mis ei kajastu veeteenuse hinda lülitatavate varade koosseisus on 2018.a lõpu seisuga 5677,1 tuh €-t.

KV poolt veeteenuse hinda lülitatud kapitalikulu 65,0 tuh €

Hinnataotluse kohaselt soovib KV veeteenuse hinda lülitada kapitalikulu summas 65,0 tuh €, millest lähtuvalt varade kasutusotstarbest on 26,1 tuh € võetud vee teenuse osutamiseks

kasutatavate varade kapitalikulu ja 38,9 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu.

Konkurentsiamet seisukoht kapitalikulu 65,0 tuh € kohta

ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt peab veeteenuse hind sisaldama investeeringuid ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse tagamiseks, mida veeteenuse hinnas väljendab kapitalikulu. Juhendi punkti 5.7 kohaselt kasutatakse kapitalikulu leidmisel ettevõtte raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale. Hinnataotluse kohaselt kujuneb kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatavaks veeteenusega seotud varadelt arvestatud kapitalikuluks 2018.a-l 65,0 tuh €. Veeteenuse osutamisega seotud varade keskmiseks kapitalikulunormiks regulatsiooniperioodil kujuneb KV esitatud andmete kohaselt 2,9% (vt Tabel 15 rida 5 veerg 2018) ehk veeteenuse varade keskmiseks elueaks on 34,5 aastat ($100 / 2,9 = 34,5$).

Majandusaasta aruannete ja Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt on KV raamatupidamises kasutatavad kuluminormid ja varade kasulikud eluead põhivaradele järgmised:

<u>Põhivara</u>	<u>Kuluminorm</u>	<u>Kasulik eluiga</u>
Võrgustikud ja torustikud	2,5 %	40 aastat
Tootmishooned	2,5 %	40 aastat
Masinad ja seadmed	6,7 %	15 aastat
Transpordivahendid ja IT seadmed	10 - 20 %	5 - 10 aastat

Konkurentsiamet võrdles KV raamatupidamises kasutatavaid varade eluigasid Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) poolt administreeritavate EL Ühtekuuluvusfondist toetatavate projektide Juhendmaterjalis²¹ kajastatud varade arvestuslike kasulike eluigadega (vt Tabel 16), mis olid aluseks aastatel 2014 – 2017 teostatud investeeringute tasuvusanalüüside koostamisel.

Tabel 16 KIK poolt soovitatud veeteenuse osutamisel kasutatavate varade eluead

	KIK soovitus (eluiga aastat)
1 Võrgustikud, torustikud	40
2 Tootmishooned	40
3 Reservuaarid ja mahutid	40
4 Masinad ja seadmed	15

Eelnevatest andmetest nähtub, et KV rakendab Veemajandusprojektide raames rajatud varadele kasulikke eluigasid, mis vastavad **KIK Juhendmaterjali punktis 10 poolt soovitatud varade kasulikele eluigadele**. Muu põhivara osas kasutab KV tavapärasel äripraktikal kasutatavaid kapitalikulunorme (transpordivahendid, IT jms), mis põhinevad nimetatud varade kasulikul elueal. KV omavahenditest ja laenukohustustest soetatud varade regulatsiooniperioodi keskmine eluiga 34,5 aastat näitab, et valdav osa KV veeteenuse varadest moodustavad pika elueaga põhivarad (torustikud, tootmishooned). Mida pikemaid kasulikke eluigasid kasutada, seda väiksemaks kujuneb kapitalikulu veeteenuse hinnas, lubades tarbijatele ajas sujuvamat hinnatõusu, kuid vee-ettevõtjale võimalust teenida varade jääkväärtuselt pikema perioodi jooksul tulukust.

Kuna KV rakendab Veemajandusprojektide raames rajatud veeteenusega seotud põhivarade amortiseerimisel eluigasid, mis vastavad KIK Juhendmaterjali punktis 10

²¹ Keskkonnaministri 01.07.2009.a määruse nr 34 lisa 2 "Juhendmaterjal projekti teostatavusuuringu, finants- ja majandusanalüüsi ning keskkonnamõjude eelhinnangu koostamiseks, kui projekti kaasrahastamise taotlus esitatakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondile" II osa p 10 kajastatud varade kasulikud eluead.

kajastatud varade arvestuslikele kasulikele eluigadele ning muu põhivara osas rakendab tavapärase äripraktikas kasutatavaid kasulikke eluigasid, peab Konkurentsiamet põhjendatuks KV poolt rakendatavaid kapitalikulunorme.

Tulenevalt sellest, et Konkurentsiamet on lugenud põhjendatuks KV poolt rakendatavad kapitalikulunormid ja määratlenud KV omavahendite ja kohustuste arvel soetatud põhivara, millelt kapitalikulu leitakse (vt Tabel 15 rida 1 veerg 2018), loeb Konkurentsiamet ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt põhjendatuks KV omavahendite ja kohustuste arvelt soetatud põhivaradelt arvestatud kapitalikulu summas 65,0 tuh € lülitamist veeteenuse hinda (sh 26,1 tuh € on võetud vee teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu ja 38,9 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu).

Reguleeritav vara

Kontrollimaks ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse suuruse põhjendatust, lähtub Konkurentsiamet Juhendi punktist 5.4, leides KV reguleeritava vara väärtuse.

Tabelist (vt Tabel 15 rida 14 veerg 2018) nähtub, et **KV omavahenditest ja kohustustest soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatavate põhivarade jääkmaksumus 2018.a lõpus on 1826,1 tuh €**. Juhendi p 5.8 lähtuvalt leitakse reguleeritav vara liites regulatsiooniperioodi lõpu reguleeritava põhivara jääkmaksumusele käibekapitali väärtus. Lähtuvalt Juhendi p-st 5.9 on käibekapital 5% lubatud müügitulust.

KV 2018.a müügituluku kujuneb käesoleva otsuse kohaselt 402,6 tuh € (vt Tabel 1 rida 10), millest lähtuvalt on käibekapital 20,1 tuh € ($402,6 \times 5 / 100 = 20,1$). Seega kujuneb KV reguleeritava vara väärtus järgmiselt: põhivara jääkmaksumus 2018.a lõpus 1826,1 tuh € + käibekapital 20,1 tuh € = 1846,2 tuh €.

Konkurentsiamet loeb põhjendatuks KV reguleeritava vara väärtuse summas 1846,2 tuh € (s.h 866,2 tuh € võetud vee teenuse osutamisega ning 980,0 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seondult), kuna nimetatud suurus põhineb ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 kajastatul ega sisalda tarbijate liitumistasudest või sihtfinantseerimise abil soetatud vara.

8.2. Põhjendatud tulukus

KV poolt taotletav veeteenuse hinda lülitatud tulukus summas 100,6 tuh €

KV poolt esitatud Hinnataotluses soovib ettevõtja kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitada tulukust summas 100,6 tuh €, sh tasusse võetud vee eest summas 47,2 tuh € ja tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest summas 53,4 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht põhjendatud tulukuse 100,6 tuh € osas

Monopoolsete ettevõtete tulunorm peab olema piiratud, mida sätestab ka ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5, s.t et veeteenuse hind peab olema kujundatud selliselt, et oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. KV on Kose vallas veeteenuseid pakkuv monopoolne ettevõtte, mistõttu tarbijatel puudub võimalus osta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenust konkureerivatelt ettevõtjatelt.

ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt peab veeteenuse hind tagama põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja poolt **investeeritud kapitalilt**. Investeeritud kapital ehk reguleeritav vara on Juhendi punktist 5.7 või 5.12 ja 5.8 tulenevalt ettevõtja raamatupidamises kajastatud reguleeritavas tegevuses kasutatava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus, millele on lisatud käibekapital (vt otsuse p 8.1).

Käesoleva otsuse punktis (punkt 8.1) on Konkurentsiamet lugenud põhjendatuks KV reguleeritava vara väärtuse summas 1846,2 tuh €. Juhendi punktist 6 lähtuvalt kontrollib Konkurentsiamet ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse põhjendatust rakendades reguleeritava vara väärtusele 1846,2 tuh € põhjendatud tulunormi (**WACC**) **5,45%**. Lähtuvalt Juhendi p 6 kujuneb maksimaalseks veeteenuse hinda lülitatavaks põhjendatud tulukuseks **100,6 tuh €** (reguleeritav vara 1846,2 tuh € × WACC 5,45% = 100,6 tuh €). KV lülitab veeteenuse hinda tulukust **100,6 tuh €**, mis ei ületa Juhendi punkti 6 põhimõtete kohaselt arvatud põhjendatud tulukuse maksimaalset summat 100,6 tuh €.

ÜVVKS § 14 lg-s 10 on sätestatud, et juhul, kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamiseks on saadud toetust riiklikest või Euroopa Liidu vahenditest, nii nagu see on toimunud KV puhul, tuleb veeteenuse hinna kooskõlastamisel kontrollida, kas veeteenuse hind tagab tagastamatu abi saamiseks võetud kohustuste täitmise (Juhendi p 7.4).

Konkurentsiamet koostas tabeli (vt Tabel 17) kontrollimaks, kas KV poolt taotletav müügitulu on piisav tagamaks vee-ettevõtjale piisavat vaba raha ÜVVKS § 14 lg 10 tulenevate, mõistlikel tingimustel võetud finantskohustuste katmiseks.

Tabel 17 Vaba raha

rida		Summa (tuh €)
1	Vee erikasutusõiguse tasu	11,3
2	Saastetasu	4,4
3	Elektrienergia kulu	42,4
4	Muud tegevuskulud	178,9
5	Laenukohustused	74,0
6	Põhjendatud väljaminev kassavoog regulatsiooniperioodil (ridade 1-5 summa)	311,0
7	Müügitulu kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnaga (sissetulev kassavoog)	402,6
8	Vaba raha (rida 7 – rida 6)	91,6

Tabelist (vt Tabel 17 ja Tabel 19) selgub, et KV müügitulu kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnaga on 402,6 tuh € (vt Tabel 17 rida 7 ja Tabel 19). Samas on ettevõtte põhjendatud kulutuste ja laenukohustuste summa kokku 311,0 tuh € (vt Tabel 17 rida 6), s.h veeteenusega seotud laenukohustuste katmiseks minev summa 74,0 tuh € (vt Tabel 17 rida 5). Seega on vee-ettevõtjale tagatud läbi veeteenuse hinna peale põhjendatud kulude ja laenukohustuste kandmist vaba raha 91,6 tuh € (vt Tabel 17 rida 8).

KV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind tagab müügitulu, mis võimaldab ÜVVKS § 14 lg 2 ning ÜVVKS § 14 lg 10 täitmist, kuna veeteenuse hinnaga on tagatud põhjendatud kulude katmine, mõistlikel tingimustel võetud finantskohustuste tagasimaksmine (vt Tabel 17 rida 5) ning vee-ettevõtjale jääb vaba raha 91,6 tuh € (vt Tabel 17 rida 8) ettevõtte jätkusuutlikuks majandustegevuseks.

Eeltooduga on Konkurentsiamet ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt kontrollinud, et KV veeteenuse hinnas kajastub tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalil põhjendatud ulatuses 100,6 tuh € (s.h võetud vee teenuse tasus 47,2 tuh € ja reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tasus 53,4 tuh €) ja jõudnud järeldusele, et KV poolt taotletud veeteenuse hind tagab ÜVVKS § 14 lg 10 täitmise (vaba raha summas 91,6 tuh €).

9. Veeteenuse hind

Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ($T_{lubatud}$). Juhendi punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse alljärgnevad kulud:

- a) tegevuskulud;
- b) kapitalikulu;
- c) põhjendatud tulukus.

Juhendi punktist 7.3 tulenevalt kujuneb lubatud müügitulu alljärgneva võrrandi alusel:

$$T_{lubatud} = TK + A + PT,$$

kus:

- $T_{lubatud}$ - lubatud müügitulu;
- TK - tegevuskulud;
- A - kapitalikulu;
- PT - põhjendatud tulukus.

Juhendi punkti 7.5 järgi peab lubatud müügitulu jagamine erinevate veeteenuste vahel olema põhjendatud ja vastama alljärgnevale võrrandile:

$$T_{lubatud} = \sum T_{lubatud_n},$$

kus:

- $T_{lubatud}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu;
- n - veeteenus.

Tulenevalt Juhendi punktist 7.6 leitakse lubatud müügitulu alusel konkreetsed veeteenuse hinnad järgmiselt:

$$hind_n = \frac{T_{lubatud_n}}{m_n} \text{ (€/m}^3\text{)},$$

kus:

- $T_{lubatud_n}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil;
- m_n - vastava ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenuse müügimaht regulatsiooniperioodil;
- $hind_n$ - vastava veeteenuse hind regulatsiooniperioodil.

Käesoleva otsuse punktis 5 on Konkurentsiamet põhjendatuks lugenud KV poolt prognoositud müügimahud, punktis 6 tegevuskulud, punktis 8 KV kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse, mille põhjal kujunevad kaalutud keskmised veeteenuse hinnad alljärgnevas tabelis kajastatuks (vt Tabel 18).

Tabel 18 KV veeteenuse müügitulu ja veeteenuse hinna kujunemine

	Veeteenuse hind	Ühik	Tasu võetud vee eest	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	KOKKU veeteenuse hinnas
1	Müügimaht	tuh m³	116,2	107,5	223,7
2	Mittekontrollitavad kulud	tuh €	11,3	4,4	15,7
3	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	11,3	-	11,3
4	Saastemaks	tuh €	-	4,4	4,4

5	Kontrollitavad kulud	tuh €	66,6	154,7	221,3
6	Elektrienergia kulu	tuh €	15,6	26,8	42,4
7	Muud tegevuskulud	tuh €	51,0	127,9	178,9
8	Kapitalikulu	tuh €	26,1	38,9	65,0
9	Põhjendatud tulukus	tuh €	47,2	53,4	100,6
10	Lubatud müügitulu	tuh €	151,2	251,4	402,6
11	Veeteenuse hind	€/m ³	1,30	2,34	

KonkS § 18¹ on sätestatud eri- või ainuõigust või olulist vahendit omava ettevõtja kohustus pidada eraldi arvestust iga toote või teenusega seotud tulude ja kulude kohta, lähtudes järjepidevalt kohaldatavatest ja objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest, mis tuleb selgelt kindlaks määrata ettevõtja sise-eeskirjades. Tulude ja kulude arvestus peab võimaldama hinnata, kas ettevõtja toote või teenuse hind on mõistlikus vahekorras toote või teenuse väärtusega.

ÜVVKS § 7² lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja lisaks KonkS §-s 18¹ sätestatud nõude täitmisele pidama oma raamatupidamises kulude kohta eraldi arvestust järgmiste tegevuste kaupa:

- 1) veevarustus;
- 2) reovee ärajuhtimine ja puhastamine;
- 3) sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine;
- 4) käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud tegevustega seotud lisateenused;
- 5) liitumistasud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest;
- 6) muu tegevus.

KonkS § 18¹ ja ÜVVKS § 7² lg 1 täitmine vee-ettevõtja poolt võimaldab Konkurentsiametil hinnata, kas iga teenuse osutamiseks tehtavad kulud saavad kaetud vastava teenuse hinnaga.

KV on veeteenuste hinnad kujundanud järgmiselt:

- 1) Vee erikasutusõiguse tasu on KV täies ulatuses lülitanud tasusse võetud vee eest. Kuna vee erikasutusõiguse tasu on otseselt seotud võetud vee teenuse osutamisega, siis peab Konkurentsiamet ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ tulenevalt põhjendatuks vee erikasutusõiguse tasu lülitamist tasusse võetud vee eest.
- 2) Saastetasu kulu on KV täies ulatuses lülitanud tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest. Kuna saastetasu on otseselt seotud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega, siis peab Konkurentsiamet ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ tulenevalt põhjendatuks saastetasu lülitamist tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest.
- 3) Elektrienergia kulu on KV jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavate tarbimispunktide elektrienergia kulu. Veemajandusele kujuneva üldise²² elektrienergia kulu jagab KV veeteenuste vahel otsekulude²³ proportsioonist lähtuvalt. Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ tulenevalt põhjendatuks KV poolt kasutatud elektrikulu jagamise põhimõtteid, sest:

²² Üldine kulu- tegevuskulu, mis on seostav nii võetud vee kui ka reovee ärajuhtimis- ja puhastamisteenusega.

²³ Otsekuludeks on vee-ettevõtja kontrollitavad kulud, v.a muutuvkulud (kulud elektrile, kemikaalidele ehk kokkuvõtvalt muutuvkulud, mis sõltuvad otseselt müüdava teenuse kogusest), v.a mittekontrollitavad kulud (maamaks, keskkonnakulud ja riigilõiv) ja v.a põhivara kulum.

- a) põhjendatud on võetud vee teenuse osutamisega seotud objektide elektrienergia kulu lülitamine tasusse võetud vee eest, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna;
 - b) põhjendatud on otseselt reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seotud objektide elektrienergia kulu lülitamine reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasusse, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna.
 - c) põhjendatud on üldise elektrienergia kulu jagamine veeteenuste vahel otsekulude proportsioonist lähtuvalt, kuna see näitab, kui suures osas üldist ressursi vastava valdkonnaga seonduvalt kasutatakse.
- 4) KV on muudes tegevuskuludes sisalduvad kulud jaganud vastavalt sellele, millise teenuse osutamiseks kulu tehti. Muud tegevuskulud, mida teostatakse üheaegselt mitme veeteenuse osutamiseks (sh üldised kulud) on vee-ettevõtja jaganud erinevate veeteenuste vahel otsekulude proportsiooni alusel. Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ tulenevalt põhjendatuks KV poolt kasutatud muude tegevuskulude jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas ning üheaegselt mitme teenuse osutamiseks tehtavad kulud on põhjendatud jagada sellisest põhimõttest lähtudes, mis kõige paremini näitab, kui palju on vaja üldist ressursi vastavasse valdkonda lülitada.
 - 5) Kapitalikulu on KV arvestanud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse hinda võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu. Üheaegselt mitme veeteenuse osutamisega seotud varade kapitalikulu on jagatud erinevate veeteenuste vahel lähtudes otsekulude proportsioonist. Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ tulenevalt põhjendatuks KV poolt kasutatud kapitalikulu jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatava varaga seotud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas.
 - 6) Tulukuse on KV jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel lähtudes konkreetse teenusega seotud reguleeritava vara väärtusest. Üldises kasutuses olevad varad on jagatud erinevate veeteenuste vahel vastavalt teenuste otsekulude proportsioonile, kuna otsekulude proportsioon näitab kõige paremini, kui palju on vaja üldist vara teatava veeteenuse osutamiseks kulutada. Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ tulenevalt põhjendatuks KV poolt kasutatud tulukuse jagamise põhimõtet, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatav vee-ettevõtja omavahenditest ja kohustustest soetatud vara peab võimaldama tagada põhjendatud tulukuse.

Kokkuvõtvalt on Konkurentsiamet seisukohal, et KV on jaganud ÜVVKS § 14 lg 2 alusel kujundatud lubatud müügitulu erinevate veeteenuste vahel lähtuvalt ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹. Konkreetse veeteenuse müügitulu jagamisel Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud müügiimahtudega on saadud kaalutud keskmised veeteenuse hinnad (vt Tabel 18 rida 11).

10. Lubatud müügitulu kooskõlastatavate veeteenuste hindadega

Vastavalt Juhendi punktile 7.5 kontrollib Konkurentsiamet, et erinevate veeteenuste osutamise eest saadav tulu kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnaga ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 alusel leitud lubatud müügitulu.

Tabel 19 Veeteenuse müügitulu regulatsiooniperioodil

Veeteenuse müügitulu regulatsiooniperioodil		Müügimaht (tuh m ³)	Veeteenuse hind (€/m ³)	Müügitulu (tuh €)
1	Tasu võetud vee eest	116,2	1,30	151,06
2	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	107,5	2,34	251,55
3	KOKKU MÜÜGITULU			240,6
4	Lubatud müügitulu			240,6

Konkurentsiamet on kontrolli tulemusena leidnud, et erinevate veeteenuse hindadega saadav planeeritav tulu 240,6 tuh € (vt Tabel 19 rida 3) ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 alusel kujunenud lubatud müügitulu 240,6 tuh € (vt Tabel 18 rida 10 veerg „KOKKU veeteenuse hinnas“ ja Tabel 19 rida 4).

Lähtudes eeltoodust ning juhitudes KonkS § 18¹; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3; ÜVVKS § 14; ÜVVKS § 14², ÜVVKS § 16 lg 11 ja Juhendist

otsustan:

1) Kooskõlastada OÜ Kose Vesi poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind alljärgnevalt:

- tasu võetud vee eest **1,30 €/m³;**
- tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest **2,34 €/m³.**

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu kehtib Kose vallas klientidele, kelle poolt ühiskanalisatsiooni juhitava reovee kontsentratsioon ei ületa Kose valla ühisveevärgi ja – kanalisatsiooni kasutamise ning nendega liitumise eeskirjas sätestatud alljärgnevaid maksimaalseid reoainete sisaldusi (vt käesoleva otsuse p 4):

Heitvee reostusnäitajad	Ühik	Maksimaalne lubatud piirväärtus ehk maksimaalne reoainete sisaldus (ÜVVKS § 14 lg 3)
Hõljuvained (HA)	mg/l	2000
Biokeemiline hapnikutarve (BHT ₇)	mg/l	1500
Keemiline hapnikutarve (KHT)	mg/l	2500
Vesinikioonide min sisaldus	pH ühik	5,0
Vesinikioonide max sisaldus	pH ühik	11,5
Temperatuur	°C	80
Naftasaadused	mg/l	22,0
Rasvad	mg/l	300
Üldfosfor (P)	mg/l	28,5
Üldlämmastik (N)	mg/l	225
Pindaktiivsed ained	mg/l	176
Ühealuselised fenoolid	mg/l	11,6

Lähtuvalt ÜVVKS § 14¹ lg 1 määrab vee-ettevõtja vastavalt ÜVVKS § 14² kooskõlastatud veeteenuse hinna 60 päeva jooksul pärast hinna kooskõlastamise otsuse vastuvõtmist ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist kohaliku omavalitsuse üksuse või vee-ettevõtja veebilehel ning üks kord vähemalt ühes kohalikus või maakonna ajalehes.

Tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 6 on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtaja jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

Käesoleva otsusega mittenoostumisel on ettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Küllli Haab
Regulatsiooniteenistuse juhataja-peadirektori asetäitja

Lisa 1

OÜ Kose Vesi investeeringud

Jrk nr	Investeeringud		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud									
1.	Veevarustuse teenus	tuh €	355,943	37,335	3,495	182,878	2,321	149,047	52,587
1.1	sh uusehitused ja seadmed	tuh €	345,390	22,397	3,495	182,878	2,321	117,110	13,377
1.1.1	00524 Citroen Berlingo 835MLR	tuh €	1,226						
1.1.2	00525 Citroen Berlingo 479MLD	tuh €	1,445						
1.1.3	00526 Majandustarkvara Eeva	tuh €	0,544						
1.1.4	00523 Arvutikomplekt 2tk	tuh €	0,766						
1.1.5	00559 Kose veetöötusjaam	tuh €	61,813						
1.1.6	00563 Rõhutõstepumpla 1tk.	tuh €	4,062						
1.1.7	00564 Ülejõe veetorustikud 4300jm	tuh €	66,461						
1.1.8	00567 Keskuse, Jõe veetorustikud 6300jm	tuh €	92,447						
1.1.9	00570 Alu, Kose-Risti veetorustik 4847jm	tuh €	75,586						
1.1.10	00560 Kose VTJ tehnoloogilised seadmed	tuh €	12,261						
1.1.11	00561 Kose VTJ pöördosmooseseade	tuh €	2,283						
1.1.12	00558 Kose RVP inventar	tuh €	1,239						
1.1.13	00554 Kose reoveepuhasti	tuh €	25,256						
1.1.14	00596 Sepa pj. 33701:004:0631 maa	tuh €		4,280					
1.1.15	00601 Kose-Uuemõisa Metsa tn. veetrassid	tuh €		6,643					
1.1.16	00574 Ford Torneo Connect 414BAY	tuh €		1,473					
1.1.17	00532 Palvere puurkaev- pumpla	tuh €		3,499					
1.1.18	00552 Oru Keskuse pumbajaam	tuh €		6,501					
1.1.19	00533 Palvere veetorustik	tuh €			2,995				
1.1.20	00605 PERH veetrassid 292m(uus) ja 243m (vana)	tuh €			0,500				
1.1.21	00616 Kose-Uuemõisa veetorustik 3957jm	tuh €				17,941		12,512	
1.1.22	00620 Kose-Uuemõisa tuletõrjetorustik 2167jm	tuh €				93,528			
1.1.23	00621 Kose-Uuemõisa tuletõrjepumpla	tuh €				64,079			
1.1.24	00623 Kaugloetavad veearvestid	tuh €				7,329			
1.1.25	Veearvestid 00631-st	tuh €					2,321		
1.1.26	00620 Kose-Uuemõisa tuletõrjetorustik 2167jm	tuh €						96,527	
1.1.27	Uus hooldusauto	tuh €						1,645	
1.1.28	00639 Arvestite kauglugemise süsteem ja seadmed	tuh €						3,588	
1.1.29	00642 Elektroonilise sidevõrgu rajatis	tuh €						1,366	
1.1.30	00637 Peugeot Partner 440 MHR	tuh €						1,473	
1.1.31	GIS tarkvara juurutamine	tuh €							3,289
1.1.32	00638 Ravila, Palvere, Vardja etapp	tuh €							10,088
1.2	sh olemasolevate rekonstrueerimine	tuh €	10,553	14,938	0,0	0,0	0,0	31,937	39,210
1.2.1	00001 Veevärgirajatised tervikvarana	tuh €	10,553						
1.2.2	00044 Oru veetrassid	tuh €		14,938					
1.2.3	00015 Ravila puurkaev-pumbamaja	tuh €						9,300	
1.2.4	00545 Kose-Uuemõisa Elamute puurkaev-pumpla	tuh €						6,471	

1.2.5	00546 Kose-Uuemõisa Tööstuse puurkaev-pumpla	tuh €						5,166	
1.2.6	00629 Oru küla ÜVK rekonstrueerimine III etapp	tuh €							19,210
1.2.7	Ravila puurkaev pumpla rekonstrueerimine	tuh €						11,000	
1.2.8	Kose aleviku Ravila mnt ÜVK rekonstrueerimine	tuh €							20,000
2.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenus	tuh €	786,122	12,020	1,100	69,480	0	74,288	71,363
2.1	sh uusehitused ja seadmed	tuh €	783,118	12,020	0,500	67,127	0	18,123	31,363
2.1.1	00524 Citroen Berlingo 835MLR	tuh €	2,874						
2.1.2	00525 Citroen Berlingo 479MLD	tuh €	3,388						
2.1.3	00526 Majandustarkvara Eeva	tuh €	1,122						
2.1.4	00523 Arvutikomplekt 2tk	tuh €	1,581						
2.1.5	00528 Kose-Uuemõisa Härma reoveepumpla	tuh €	14,702						
2.1.6	00529 Kose-Uuemõisa Härma survekanalisatsioonitorustik	tuh €	6,234						
2.1.7	00554 Kose reoveepuhasti	tuh €	246,375						
2.1.8	00562 Reoveepumplad 14tk.	tuh €	38,566						
2.1.9	00565 Ülejõe isevoolne kanalitorustik 3944jm	tuh €	59,162						
2.1.10	00566 Ülejõe survekanalitorustik 1476jm	tuh €	22,813						
2.1.11	00568 Keskuse, Jõe isevoolne kanalitorustik 6061jm	tuh €	88,519						
2.1.12	00569 Keskuse, Jõe survekanalitorustik 1110jm	tuh €	16,211						
2.1.13	00571 Alu, Kose-Risti isevoolne kanalitorustik 2900jm	tuh €	45,224						
2.1.14	00572 Alu, Kose-Risti survekanalitorustik 1293jm	tuh €	20,164						
2.1.15	00555 Kose RVP puhastusseadmed	tuh €	69,206						
2.1.16	00556 Kose RVP reoveesette töötlemise seadmed	tuh €	131,677						
2.1.17	00557 Kose RVP muud seadmed	tuh €	12,744						
2.1.18	00558 Kose RVP inventar	tuh €	2,556						
2.1.19	00602 Kose Gümnaasiumi kanalitrass	tuh €		3,150					
2.1.20	00574 Ford Torneo Connect 414BAY	tuh €		3,039					
2.1.21	00599 Sepa survetrass	tuh €		5,832					
2.1.22	00606 PERH isevoolseid kanalitrassid 292m (uus) ja 290m (vana)	tuh €			0,500				
2.1.23	00617 Kose-Uuemõisa isev.kanalitorustik 2772jm	tuh €				46,968			
2.1.24	00618 Kose-Uuemõisa survekanalisatsioonitorustik 1567jm	tuh €				7,105			
2.1.25	00619 Kose-Uuemõisa reoveepumplad 4tk.	tuh €				6,949			
2.1.26	00614 Tsurumi ujukõntsapump 4-FSP	tuh €				2,006			
2.1.27	00529 Kose-Uuemõisa Härma survekanalisatsioonitorustik	tuh €				4,099			
2.1.28	00642 Elektroonilise sideõrgu rajatis	tuh €						2,817	
2.1.29	00637 Peugeot Partner 440 MHR	tuh €						3,039	
2.1.30	Uus hooldusauto	tuh €						3,856	
2.1.31	00639 Arvestite kauglugemise süsteem ja seadmed	tuh €						8,412	
2.1.32	GIS tarkvara juurutamine	tuh €							7,711
2.1.33	00638 Ravila, Palvere, Vardja etapp	tuh €							23,652
2.2	sh olemasolevate rekonstrueerimine	tuh €	3,004	0	0,600	2,353	0	56,165	40,000
2.2.1	00042 Oru isevoolseid kan.trassid (697 m)	tuh €	3,004						

2.2.2	00534 Palvere isevoolne kanalitorustik	tuh €			0,600				
2.2.3	00548 Kose-Uuemõisa biopuhasti 1tk.	tuh €				2,353			
2.2.4	00617 Kose-Uuemõisa isev.kanalitorustik 2772jm	tuh €						33,036	
2.2.5	00618 Kose-Uuemõisa survekanalisatsioonitorustik 1567jm	tuh €						16,574	
2.2.6	00619 Kose-Uuemõisa reoveepumplad 4tk.	tuh €						5,655	
2.2.7	Reoveepuhasti lammutamine - tegevuskulusse	tuh €						0,900	
2.2.8	Kose aleviku Ravila mnt ÜVK rekonstrueerimine	tuh €							40,000
3.	Sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine ning puhastamine	tuh €	0	0	0	0	0	0	0
4.	Põhiteenustega seotud teenused	tuh €	0	0	0	0	0	0	0
Veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud (v.a lõpetamata ehitis)		tuh €	1 142,065	49,355	4,595	252,358	2,321	223,335	123,950
5.	Tarbijate poolt tasutud liitumistasudest teostatud investeeringud	tuh €	0	0	0	0	0	0	0
6.	Muu tegevus (hinnad ei ole reguleeritavad ÜVVKS kohaselt + muu)	tuh €	113,102	36,449	49,912	12,507	14,18	5,743	0
6.1	sh uueehitused ja seadmed	tuh €	113,102	36,449	49,912	12,507	14,175	1,743	0
6.1.1	00526 Majandustarkvara Eeva	tuh €	0,334						
6.1.2	00523 Arvutikomplekt 2tk	tuh €	0,471						
6.1.3	00554 Kose reoveepuhasti	tuh €	90,668						
6.1.4	00555 Kose RVP puhastusseadmed	tuh €	5,794						
6.1.5	00556 Kose RVP reoveesette töötlemise seadmed	tuh €	11,023						
6.1.6	00557 Kose RVP muud seadmed	tuh €	1,067						
6.1.7	00558 Kose RVP inventar	tuh €	3,745						
6.1.8	00574 Ford Torneo Connect 414BAY	tuh €		0,905					
6.1.9	00587 Ravila soojatrass	tuh €		31,200					
6.1.10	00592 Klientide soojaarvestid	tuh €		4,345	2,427	2,622	3,175		
6.1.11	00585 K-U soojatrass	tuh €			26,585	4,885			
6.1.12	00587 Ravila soojatrass	tuh €			20,900				
6.1.13	00622 K-U soojatrass Kesk 23	tuh €				5,000			
6.1.14	00628 Renault Trafic 523 BJR	tuh €					11,000		
6.1.15	00642 Elektroonilise sideõrgu rajatis	tuh €						0,839	
6.1.16	00637 Peugeot Partner 440 MHR	tuh €						0,905	
6.2	sh olemasolevate rekonstrueerimine	tuh €	0	0	0	0	0	4,000	0
6.2.1	00585 K-U soojatrass	tuh €						4,000	
7.	Tagastamatu abi (sihtfinantseerimine) arvel teostatud investeeringud veesektoris (v.a ühtekuuluvusfondist saadud abi)	tuh €	4 268,117	0	0	0	0	0	0
7.1	00554 Kose reoveepuhasti	tuh €	1 059,109						
7.2	00559 Kose veetötlusjaam	tuh €	241,012						
7.3	00562 Reoveepumplad 14tk.	tuh €	150,371						
7.4	00563 Rõhutõstepumpla 1tk.	tuh €	15,839						
7.5	00564 Ülejõe veetorustikud 4300jm	tuh €	259,136						
7.6	00565 Ülejõe isevoolne kanalitorustik 3944jm	tuh €	230,678						
7.7	00566 Ülejõe survekanalitorustik 1476jm	tuh €	88,950						
7.8	00567 Keskuse, Jõe veetorustikud 6300jm	tuh €	360,459						
7.9	00568 Keskuse, Jõe isevoolne kanalitorustik 6061jm	tuh €	345,141						

7.10	00569 Keskuse, Jõe survekanalitorustik 1110jm	tuh €	63,208						
7.11	00570 Alu, Kose-Risti veetorustik 4847jm	tuh €	294,716						
7.12	00571 Alu, Kose-Risti isevoolne kanalitorustik 2900jm	tuh €	176,331						
7.13	00572 Alu, Kose-Risti survekanalitorustik 1293jm	tuh €	78,619						
7.14	00555 Kose RVP puhastusseadmed	tuh €	269,841						
7.15	00556 Kose RVP reoveesette töötlemise seadmed	tuh €	513,420						
7.16	00557 Kose RVP muud seadmed	tuh €	49,690						
7.17	00560 Kose VTJ tehnoloogilised seadmed	tuh €	47,808						
7.18	00561 Kose VTJ pöördosmooseseade	tuh €	8,901						
7.19	00558 Kose RVP inventar	tuh €	14,886						
8.	Tagastamatu abi (sihtfinantseerimine) arvel teostatud investeeringud veesektoris ühtekuuluvusfondist saadud vahenditest	tuh €	0	110,039	56,335	722,892	41,656	773,755	0
8.1	00044 Oru veetrassid	tuh €		55,500					
8.2	00532 Palvere puurkaev- pumpla	tuh €		11,839					
8.3	00552 Oru Keskuse pumbajaam	tuh €		21,000					
8.4	00601 Kose-Uuemõisa Metsa tn. veetrassid	tuh €		21,700					
8.5	00605 PERH veetrassid 292m(uus) ja 243m (vana)	tuh €			19,012				
8.6	00606 PERH isevoolseid kanalitrassid 292m (uus) ja 290m (vana)	tuh €			37,323				
8.7	00616 Kose-Uuemõisa veetorustik 3957jm	tuh €				152,844			
8.8	00617 Kose-Uuemõisa ise v. kanalitorustik 2772jm	tuh €				400,127			
8.9	00618 Kose-Uuemõisa survekanalisatsioonitorustik 1567jm	tuh €				60,527			
8.10	00619 Kose-Uuemõisa reoveepumplad 4tk.	tuh €				59,201			
8.11	00004 Kose-Uuemõisa Vanatoa veetr. 585 m	tuh €				4,096			
8.12	00005 Kose-Uuemõisa Vanatoa kanal. 585 m	tuh €				4,563			
8.13	00623 Kaugloetavad veearvestid	tuh €				41,533			
8.14	00624 Kose-Uuemõisa Metsa veetorustikud 202,3m	tuh €					8,092		
8.15	00625 Kose-Uuemõisa Metsa kanalitorustikud 385,2m	tuh €					26,964		
8.16	00626 Kose-Uuemõisa Metsa reoveepumpla	tuh €					6,6		
8.17	00617 Kose-Uuemõisa ise v. kanalitorustik 2772jm	tuh €						316,110	
8.18	00618 Kose-Uuemõisa survekanalisatsioonitorustik 1567jm	tuh €						158,589	
8.19	00619 Kose-Uuemõisa reoveepumplad 4tk.	tuh €						54,116	
8.20	00545 Kose-Uuemõisa Elamute puurkaev-pumpla	tuh €						61,922	
8.21	00546 Kose-Uuemõisa Tööstuse puurkaev-pumpla	tuh €						49,430	
8.22	00616 Kose-Uuemõisa veetorustik 3957jm	tuh €						119,724	
8.23	00640 Tammiku veetrass 25jm ja isevoolne kanalitrass 216jm	tuh €						13,864	
9.	Lõpetamata ehitise saldo aasta lõpus	tuh €							0
Kokku veemajandusega seotud investeeringud		tuh €	5 523,284	195,843	110,842	987,756	58,152	1 002,833	123,950
s.h veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud kokku (s.h lõpetamata ehitis)		tuh €	1 142,065	49,355	4,595	252,358	2,321	223,335	123,950